

Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi

NSfK, c/o Institutt for kriminologi og rettssosiologi, Universitetet i Oslo, pb. 6706 St. Olavs plass, NO-0130 Oslo, Norge
Telefon: + 47 22 85 01 28. Telefaks: + 47 22 85 02 52. E-post: mortniils@jus.uio.no <http://www.nsfk.org>

Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi

Årsrapport 2008

Innhold

Forord	4
1. Organisasjon	5
1.1 Sekretariat.....	5
1.2 Samarbeidsrådets sammensetning og oppgaver.....	5
1.3. Rådsmøtet.....	6
1.4 Kontaktsekretærer.....	6
1.5 Revisor.....	7
1.6 Bokføring.....	7
2. Virksomhet år 2008	8
2.1 Forsknings- og reisestøtte.....	8
2.1.1 Retningslinjer for søknader om økonomisk støtte fra NSfK.....	8
2.1.2 Bevilget forskningsstøtte år 2008 og utlysning for 2009.....	8
2.1.3 Bevilget reisestøtte 2008.....	13
2.1.4 Rapporterte forskningsprosjekter 2008.....	14
2.1.5 Rapporter fra NSfK-støttede seminarer og arbeidsgrupper.....	19
2.2 Seminarer.....	22
2.2.1 NSfKs 50. Forskerseminar: Uro i det offentlige rom – motstand eller kriminalitet?..	22
2.2.2 Arbeidsgruppemøte om økonomisk kriminalitet Stockholm 4. – 5. oktober 2008.....	24
2.2.3 Kontaktseminar om restorative justice, Reykjavik 31. oktober – 2. november 2008.....	26
2.2.4 Arbeidsgruppemøte om restorative justice i København 5. – 6. desember 2008.....	29
2.2.5 Nordisk arbeidsgruppemøte om korrupsjon i Norden. Ålborg 14-15 november 2008.....	29
2.2.6 The Annual Conference of the European Society of Criminology. Edinburgh 2. – 5, september 2008.....	30
2.2.7 Våldets offer – vårt ansvar.....	31
2.3. Nyhetsbrevet Nordisk Kriminologi.....	31
2.4. Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention.....	32
2.5 Bibliografi -”Bibliography of Nordic Criminology”.....	34
2.6 Nordiske komparative prosjekter.....	34
2.6.1 Voldshendelser i konfliktråd.....	34
2.6.2 Prosjekt: Befolkningens retsbevidsthed – i nordisk perspektiv.....	35
2.6.3 Det nordiske voldsprosjektet - Tiltak for voldsutsatte minoritetskvinner.....	37
2.7 For øvrig.....	38
3. Resultat år 2008	38
3.1 Kommentar til resultatregnskap for 2008.....	38
3.2 Resultatregnskap 1.1.2008 – 31.12.2008.....	39
3.3 Balanseregnskap for 1.1.2008-31.12.2008.....	40
3.4 Revisjonsberetning.....	42

Forord

Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologis sekretariat er tildelt Norge for perioden 2007-2009. Det andre år i denne perioden har vært meget interessant i faglige henseende, og særdeles oppmuntrende for det nordiske samarbeidet. Enkelte aktiviteter, lik den nordiske bibliografien, som tiden og teknologien hadde løpt i fra, er lagt ned. Andre aktiviteter er blitt tilrettelagt på en noe annen måte. Det gjelder særlig utlysning og bevilgning av forskningsstøtte, som har gått til færre prosjekter – men med vesentlig større støtte til det enkelte prosjekt. En annen, og ikke uvesentlig fornyelse ligger i revitalisering av kontaktseminarene og arbeidsgruppemøtene, som har avdekket en meget stor interesse for denne typen nordisk samarbeid. NSfK har ytt økonomisk støtte til ti prosjekter i 2008, hvorav fire nordiske samarbeidsprosjekter. Det tradisjonelle, årlige forsker- seminar, som ble arrangert i Forssa i Finland den 6. - 8. mai var særdeles vellykket – både faglig og ved at så mange av deltakerne debuterte i NSfK-sammenheng. Det gir grunn til optimisme for årene fremover. NSfKs nyhetsbrev "Nordisk kriminologi" ble gitt ut elleve ganger i det forløpne år. Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention, som NSfK er med å finansiere, kom i tre numre. Året 2009 er det siste i den norske perioden. Sekretariatet har derfor tatt de første initiativ for å tilrettelegge overgangen til den islandske rådsperioden, som vi har store forventninger til.

Oslo den 18. februar 2009

Per Ole Johansen
Chair

Morten Nilsen
Sekretariatssleder.

1. Organisasjon

1.1 Sekretariat

Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi (NSfK)
 c/o Institutt for kriminologi og rettssosiologi,
 Universitetet i Oslo
 Pb.6706 St. Olavs plass
 NO-0130 Oslo

Telefon: +47 22 85 01 28
 Telefaks: +47 22 85 02 52
<http://www.nsfk.org/>

Per Ole Johansen, chair, p.o.johansen@jus.uio.no, +47 22850123

Ragnheiður Bragadóttir, nestleder, rb@hi.is, +354 525 4386

Ingvild Nordang til 15.4., Morten Nilsen fra 16.4, sekretariatsleder, mortnils@jus.uio.no, +4722850128

1.2 Samarbeidsrådets sammensetning og oppgaver

Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi (NSfK) består av 15 medlemmer, som oppnevnes av de nordiske landenes respektive justisdepartementer/regjeringer. Mandatperioden er tre år. I samsvar med statuttene er hvert medlemsland (Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige) representert med tre medlemmer i Rådet. Medlemmene representerer først og fremst kriminologisk forskning, men omfatter også representanter for administrative myndigheter i de respektive medlemslandene.

Virksomheten administreres av **sekretariatet** som består av **rådsleder** og en heltidsansatt som fungerer som **virksomhetsleder**. Sekretariatet arbeider etter retningslinjer definert i NSfKs statutter (godkjent av departementene). Utover det ordinære årlige rådsmøtet kan sekretariatet ved behov i samråd med rådsmedlemmene fatte beslutninger i aktuelle spørsmål. Ved hastesaker kan vedtak fattes i samråd med alle rådsmedlemmer per capsulum. Blant annet på grunn av kostnadsårsaker holdes det vanligvis ikke ekstraordinære rådsmøter, annet enn i forbindelse med forskerseminaret som arrangeres en gang i året.

NSfK fungerer som kontaktorgan mellom nordiske forskere som arbeider med kriminologiske og kriminalpolitiske spørsmål. Rådet har som formål å fremme kriminologisk forskning. Dette gjøres blant annet ved å bevilge økonomisk støtte til forskning og ved selv å ta initiativ til å gjennomføre kriminologisk forskning. NSfK fungerer også som kontaktorgan mellom kriminologisk forskning og den praktisk kriminalpolitikken i Norden. Rådet skal således blant annet bistå myndighetene i de nordiske landene og Nordisk Råd i kriminalpolitiske spørsmål. Dessuten har NSfK som oppgave å spre informasjon om nordisk kriminologi – først og fremst i Norden, men også til land utenfor Norden.

Rådets virksomhet har både et kriminalpolitisk og vitenskapelig siktemål, basert på departementer og andre offentlige beslutningstakers ønske om og behov for kriminologisk og rettsvitenskapelig kunnskap av kriminalpolitisk relevans.

Inneværende periode strekker seg fra den 1. januar 2008 til 31. desember 2008.

År 2008 hadde Rådet følgende sammensetning:

Danmark:	Britta Kyvsgaard Lars Holmberg Anette Storgaard
Finland:	Anne Alvesalo Janne Kivivuori Jukka-Pekka Takala
Island:	Ragnheiður Bragadóttir (nestleder) Helgi Gunnlaugsson Kristrún Kristinsdóttir
Norge:	Ragnhild Hennum Per Ole Johansen (leder) Marit Wårum
Sverige:	Jan Andersson Agneta Bäcklund Peter Lindström

1.3. Rådsmøtet

Rådets ordinære møte 2008 ble holdt den 10.-11. mars i Oslo. Det ble også avholdt et ekstraordinært møte i forbindelse med NSfKs forskerseminar i Forssa, Finland 6. og 7. mai.

1.4 Kontaktsekretærer

NSfKs nasjonale kontaktsekretærer har blant annet som oppgave å rapportere om kriminologiske og kriminalpolitiske nyheter til NSfKs nyhetsbrev, *Nordisk Kriminologi*. Kontaktsekretærene bistår også sekretariatet med å arrangere møter og seminarer, spre informasjon til de lokale miljøene, besvare spørsmål om kriminologisk forskning i allmennhet og NSfKs virksomhet spesielt samt andre praktiske oppgaver. Kontaktsekretærene er dertil nasjonale redaktører for den elektroniske lenkesamlingen til institusjoner med mer. Lenkesamlingen, som sekretariatsleder er ansvarlig redaktør for, er tilgjengelig på NSfKs nettsted www.nsfk.org.

Kontaktsekretærene får et årlig honorar på ca 1 440 EUR hver (basert på reguleringsfaktorer som bestemmes av Nordisk Ministerråd varierer for hvert land). Den kontaktsekretær, som har ansvar for den praktiske gjennomføringen av forskerseminar og/eller kontaktseminar, får dessuten et ekstra honorar på ca 720 EUR for hvert seminar.

Følgende personer har fungert som kontaktsekretærer år 2008:

Dorthe Eriksen, Det juridiske fakultet, Københavns Universitet (DK)

Aarne Kinnunen, Justisdepartementet, Kriminalpolitisk avdeling(FIN)

Mariekathrine Poppel, (GR)

Margrét Sæmundsdóttir, Viðskiptaráðuneytið, Reykjavík (I)

Lina Andersson, Kriminologiska institutionen, Stockholms Universitet (SE)

Morten Nilsen til 1.4, Mari-Louise Pabsdorff, Institutt for kriminologi og retts sosiologi, Universitetet i Oslo fra 1.4.

1.5 Revisor

Hanne Cathrine Strømberg, statsautorisert revisor ved Christiania Revision, er revisor for NSfK fra 2007.

1.6 Bokføring

Sekretariatslederne Ingvild Nordang og Morten Nilsen har utført utbetalinger og bilagsføring. Karin Clemet, autorisert regnskapsfører ved Det Lille AS, er regnskapsfører for NSfK fra 2007.

2. Virksomhet år 2008

NSfKs virksomhet kan sies å bestå av tre hovedaktiviteter for å skape og forsterke ulike strukturer innen nordisk kriminologi. Disse er å ta initiativ til og støtte forskningsprosjekter, arrangere forskerseminar og kontaktseminar.

2.1 Forsknings- og reisestøtte

2.1.1 Retningslinjer for søknader om økonomisk støtte fra NSfK

Retningslinjer for søknader om økonomisk støtte fra NSfK fins i en svenskspråklig og engelskspråklig versjon tilgjengelige på NSfK sitt nettsted (www.nsfk.org).

2.1.2 Bevilget forskningsstøtte år 2008 og utlysning for 2009

NSfK deler årlig ut økonomisk støtte til **forskningsprosjekter**, **studiereiser** og **arbeidsgruppemøter**. I tillegg kan rådsleder innvilge mindre reisestipender til individer og grupper for deltakelse i faglige **konferanser** m.m.

Praksis har vært att man som forskningsbidrag har delt ut beløp som kanskje egner seg best for å utvikle eller fordype seg i en forskningsplan (pilotprosjekt) eller for innledning eller slutføring av et større prosjekt, eller som delfinansiering av større prosjekter.

Siden 2003 har Rådet besluttet et nytt prioritert forskningstema på det årlige rådsmøtet. Hvert tema varer i to år og etter et år tillkommer et nytt tema som siden gjelder i to år osv. Det prioriterte forskningstemaet gjelder både søknader om forskningsstøtte og forskerseminar. Tanken bak dette er å få økt fokus på forskningen og få en tydligere kobling mellom to av NSfKs hovedvirksomheter.

Når det gjelder utlysning for 2009 ble omtrent samme utlysningstekst som 2008 brukt, noen forandringer ble imidlertid gjort. NSfK inviterte som for 2008 til søknader på et oppgitt tema og til andre prosjektsøknader med nordisk relevans. Anbefalt tema for 2009 ble "Tiden etter løslatelse fra fengsel". Teksten er endret slik at rådet står fritt i å bevilge opp til 150 000 EUR til ett enkelt nordisk prosjekt eller opp til 75 000 EUR til to prosjekter. Når det gjelder individuelle prosjekter endres formuleringen slik at de åpnes for minst tre prosjekter med opp til 30 000 EUR for hver av dem.

For år 2008 mottok NSfK 15 søknader (om totalt 294 512 EUR) om økonomisk støtte til forskningsprosjekter m.m. Samarbeidsrådet bevilget til sammen 123 263 EUR på det ordinære rådsmøtet i Oslo i mars. Rådsmøtet stilte seg også positive til å bevilge 50 000 EUR til Leif Petter Olaussens med fleres prosjekt "Holdninger til straff i Norden", men ønsket samtidig ytterligere presiseringer ved prosjektet. Ved det ekstraordinære rådsmøtet i Forssa, Finland 6. og 7. mai ble det besluttet å innvilge 50 000 EUR samt ytterligere 750 000 NOK til dette prosjektet.

Følgende forskningsprosjekter og arbeidsgruppemøter ble bevilget økonomisk støtte i 2008:

Marie-Louise Papsdorff og Lise-Lotte Rytterbro. 50 000 EUR i forskningsstøtte til prosjektet *Voldshendelser i konfliktråd. Erfaringer fra Sverige og Norge.*

“Restorative justice” (RJ) has gained increased interest during the last three decades, partly due to an extensive critic of criminal justice and the retributive model of conflict and dispute resolution. Today we find RJ practices in various countries and in different forms, like “Victim Offender Mediation” (VOM), “Victim Offender Reconciliation Programmes” (VORP), “Conferencing” and “Circles” (eg. peace making circles, healing circles, sentencing circles). In the Nordic countries Victim Offender Mediation (VOM) was initiated in the early 1980’s and 1990’s. Today mediation is an established and widespread practise in Norway and Finland, and to some extent in Sweden and Denmark. (Iceland has recently initiated a project on police led conferencing and Greenland is planning to implement VOM by the year of 2010.) However, the organisation of the mediation services and the setting of mediation in relation to the criminal justice system vary. Also, the cases most commonly mediated vary, both in and between the countries. While vandalism and minor thefts have constituted the major part of the cases for mediation in Norway and Sweden, cases of violence has constituted approximately half of the cases in Denmark and Finland the last years. In some countries there is also an ongoing debate on which cases are to be considered eligible for mediation, the most sensitive one being the debate on intimate partnership violence in Finland.

The research project has a comparative design: We intend to look further into mediation in cases of violence in Sweden, Finland and Norway, and to gain insight into similarities and differences between the countries. We also intend to look into what happens in practice; by doing observations of mediation processes and qualitative interviews with the participants, focusing on the experiences of the participants. We also intend to make a comparison with experiences from Denmark. With the qualitative and comparative design we intend to illuminate both possibilities and limits concerning mediation in cases of violence in the different countries.

Ideen om en utvidelse av Restorative Justice-prosjektet til å også omfatte Danmark, Finland og Island ble luftet på det ordinære rådsmøtet i Oslo i mars, og vedtatt på det ekstraordinære rådsmøtet i Forssa i mai. Etter å ha forespurt den finske og islandske deltakeren om deres antatte økonomiske rammer ble det følgelig innvilget **25 000 € til Saija Järvinen** (FI) og **30 000 NOK** til Kolbrún Benediktsdóttir (IS).

Ida Hydle 20 000 EUR i forskningsstøtte til prosjektet *The Cultural Dimension of Restorative Justice.*

Since today’s civil society in the Nordic countries is multi-ethnic, participants and mediators in restorative justice procedures often have diverse cultural backgrounds. This can lead to miscommunication, misunderstandings, and at worst re-victimization of victims. This project aimed to discuss the applicability of restorative justice theory and practices in cross-culture mediation with a focus on migrant minorities such as immigrants and refugees in Finland and Norway. Four cases of restorative justice involving parties of different cultural backgrounds have been studied by means of participant observation and follow-up interviews. Applying extended case method, these cases have been extended in time and space and compared to a) experiences from the official mediation offices Helsinki, Vantaa, Turku and Lathi, Finland as well as in Oslo and West-Finmark b) experiences with recently terminated and ongoing projects of social mediation, as “Gatemebling” (street mediation) by the Red Cross in Oslo, “Minhaj konfliktråd” (Minhaj Conflict Mediation Service), “Let’s talk” by the International Organization for Migration (IOM) in Helsinki and Intercultural-Neighbourhood Mediation by the Finnish Refugee Council and c) experiences from peer mediation/school mediation in Helsinki and Oslo.

On the basis of these case studies and interviews with mediators and administrative mediation staff in both countries, relevant issues such as communication processes, prejudices and stereotypes, the role of the mediator and mediation models are discussed. The study explains advantages of a restorative justice approach for minorities as well as the need for safeguards. It demonstrates that restorative justice theory is a more appropriate means of conflict resolution for minorities from certain ethnic groups than from others. Finally, the value of restorative justice for the integration of minorities is critically discussed. The purpose of this study and the results is to draw attention to problems of restorative justice for ethnic migrant minorities, not to provide “handbook-solutions”. In the accomplishment of this research project it became clear that more systematic research is needed, including a more thorough investigation of the perspectives of participants in mediations, in order to enhance appropriate restorative justice practices for migrant minorities in the Nordic countries. Problems and concerns that might be significant for cross-cultural mediation are identified. The findings from restorative justice processes at a micro level are used to explain possible macro foundations underlying the dynamics of restorative justice in a multi-cultural context.

Godrun Brottveit 20 000 EUR i forskningsstøtte til prosjektet *Et kriminologisk blikk på barnevernets rolle i seksuelle overgrepssaker - et barnets beste eller et strafferettslig perspektiv.*

Tema for denne undersøkelsen er i hvilken grad det norske, danske og svenske barnevernet er preget av en strafferettslig tenke- og handlemåte i behandlingen av seksuelle overgrepssaker mot barn. Denne typen saker innebærer en stor utfordring for den kommunale barneverntjenesten, nettopp fordi overgrep kan være uttrykk for *alvorlig omsorgssvikt* – samtidig som det innehar et *strafferettslig aspekt*. Når barn utsettes for seksuelle overgrep i familien er både barnevern og politiet sentrale aktører, men de har forskjellige roller i saken.

Barnevernets skal *undersøke*- og dokumentere hvorvidt saken er av en slik karakter at lovens vilkår for å igangsette en *barnevernssak* er tilstede (jfr. norsk bvl. kap. 4). Målsettingen er å *hjelpe* og beskytte *barnet* når det utsettes for omsorgssvikt/overgrep i hjemmet. Mens politiets oppgave er å *etterforske* og bevise at grunnlaget for en *straffesak* er tilstede. Hensikten er å få *over griper straffedømt*. I barnevernet er barnet hovedpersonen, mens i straffeapparatet er det straffen og gjerningspersonen som står i fokus. Til tross for at etatene har forskjellig ansvarsområder, kreves det ofte at barnevernet politianmelder mistanker om seksuelle overgrep og inngår i et samarbeid med politiet. Gjennom en dokumentanalyse av nasjonale lovverk og retningslinjer for behandling disse sakene, samt intervju med enkelte fagpersoner som kjenner feltet fra innsiden, belyser studien følgende spørsmål:

Er det barneverntjenesten oppgave å være pådriver for en strafferettslig prosess i seksuelle overgrepssaker - og er det forsvarlig av hensyn til barna og barnevernets eget mandat ?

Det er av særlig interesse å studere *de utilsiktede virkningene* av en strafferettslig tilnærming i barnevernet.

Marianne Skytte og Sturla Falck 5 763 EUR i arbeidsgruppemøtestøtte til prosjektet *Evaluering af familierådslagning i familier med minoritetsetnisk baggrund.*

Familieråd er en beslutningsmodell der barnevernet gir familien og nettverket mulighet til selv å finne løsninger og ta ansvar for å gjennomføre disse. Det fokuseres på familiens muligheter,

ansvarsfølelse og ressurser til å legge og gjennomføre en plan som sikrer den beste løsningen for barnet eller ungdommen som barnvernet er bekymret for.

Prosjektet vil framskaffe kunnskap om hvorvidt bruk av familieråd som beslutningsmetode i barnevernet bidrar til at familier med minoritetsbakgrunn får en mer hensiktsmessig hjelp. Videre vil prosjektet styrke kompetansen i barnevernets førstelinje. ”Empowerment” innebærer både en styrking av saksbehandlerne og familiene med minoritetsbakgrunn sin mulighet til innflytelse på situasjonen. Prosjekt med flerkulturelle familier som gjennomfører familieråd har til hensikt å gi informasjon om familieråd er godt egnet i arbeidet med flerkulturelle familier, om modellen bør videreføres - og om det er nødvendig å modifisere modellen.

Jørn Vestergaard 10 000 EUR i arbeidsgruppemøtestøtte til den 12. nordiske workshop i strafferet 30.maj-1 juni 2008.

Siden 1997 er der årlig blitt arrangert en nordisk workshop for en bred kreds af forskere på det strafferetlige område. Et vigtigt formål med arrangementet er at give stipendiater/doktorander lejlighed til at præsentere og få kommentarer til aktuelle projekter. Herudover er der tradition for, at programmet omfatter oplæg om emner af almen interesse fra mere etablerede forskere. Arrangementet holdes på skift mellem de nordiske lande hvert forår med deltagelse af stort set alle doktorander/stipendiater samt et brede udsnit af ældre forskere. Danmark er i begyndelsen af juni 2008 vært for den 12. nordiske workshop i strafferet. Alle nordiske forskere inden for strafferetten er indbudt.

Dette års arrangement vil bl.a. have fokus på to hovedtemaer: 1) relationen mellem teori og empiri, bl.a. eksemplificeret ved inddragelse af lokale praktikere på det strafferetlige område og studiebesøg hos politidirektør Johan Reimann, Nordsjællands Politi, samt 2) retorik og anden tekstvidenskabs betydning for strafferetlige afhandlinger, oplæg ved professor i retorik, mag. art. Christian Kock, KU, samt professor i tekstvitenskap, dr. art. Kjell Lars Berge, UiO.

David Wästerfors 15 000 EUR i forskningsstøtte til prosjektet *I skuggan av välfärdssamhället. En sociologisk intervjustudie av polska svartarbetare i Öresundregionen.*

‘Black work’ is a criminological interesting part of the so-called informal economy, existing beside or within the formal economy. One example is constituted by the labour immigration from Poland to Sweden and other Nordic countries, which is a phenomenon with a long history. During the postwar period in Europe, Poles have arrived in waves in connection with anti-Semitism in 1968, political state of war in Communist Poland during the 1980s, and finally after the open borders since the Communist collapse in 1989, as well as the Polish EU membership in 2004. For religious, political, economical or other reasons, many Poles have chosen to work in Sweden or Denmark for shorter or longer periods, often illegally. ‘Black work’ is in general a concealed activity characterized by low wages, miserable protection, long working-days, social isolation and lack of legal rights.

The purpose of this study is to analyze and interpret the social consequences of illegal work in terms of interactions between Polish illegal workers and Swedish/Danish employers, and more generally the encounter between the Swedish/Danish welfare model and the informal economy. The empirical material consists of interviews with Polish ‘black workers’ in the Öresund Region, employers offering illegal work and representatives of authorities.

The Nordic relevance of the projekt is based on the existing Nordic ambitions concerning regulations of the labour-market, ambitions that co-exist with an extensive illegal or ‘grey’ labour market.

Rosi Helene Enroos 2 500 EUR i arbeidsgruppemøte- og reisestøtte til prosjektet *Child and parent's Imprisonment - analysis of Institutional Practices*.

The study looks at institutional practices and family relations while parent's imprisonment. The aim of the study is to find out what kind of argumentation and moral reasoning different parties, inmates and institutions are using when a parent, especially mother, is going to prison and there are children involved. Secondly, the research will make a new contribution to theoretical discussions to look at parent's imprisonment and institutional practices from family relations perspective.

The objective of the study is to understand what arguments mean from the children's, inmate's, as well as, from the institutions' point of view and to look at what kind of impacts different arguments could cause for families.

There has been a growing attention to prisoners' family relations in Prison Services in Finland. Importance of these relations has been acknowledged also by the new Prison Law. Family relations have to take into consideration when planning prisoner's sentence. Supporting these relations could diminish recidivism with other supportive elements. However, so far no research has been done in terms of inmates' relationship or contact to their children and families when staying in prison in Finland.

There is also lack of information in the Nordic scale about prisoners' children. The study has a comparative element between Finland and Sweden concerning children in prison. This approach will be done in children's rights point of view. Nordic countries have generally seen as child friendly societies with child friendly policies, but this seems not always been the case concerning parent's imprisonment.

The theoretic-methodological basis of the study is in organisational studies and institutional practices from the social problems point of view, as well as, in childhood and family studies in general. Childhood and family studies are also approached especially from the discussions of children's rights and contested parental relationships point of views.

The study has a multi method approach with both qualitative and quantitative data. The data of the study consist of the interviews of the prison staff and the interviews of the mothers with children in prison, a survey distributed to all women prisoners in Finland and data collected in the Assessment and Allocation Units.

The study is a doctoral dissertation carried out in 2008-2011 in the department of Social Work Research in the University of Tampere, Finland.

Leif Petter Olaussen m.fl. ble bevilget 1 150 000 NOK til prosjektet *Holdninger til straff i nordiske land*.

Analysis of ICVS-data for Norway 1989 and 2004 indicates that penal attitudes among Norwegians have changed during the mentioned period. Also the Norwegian people have become more punitive during the last fifteen years than they used to be.

Since ICVS-data is rather poor when it comes to data which could be used to test possible explanations of changes in penal attitudes the intention with this project is to get a better understanding of how people think about punishment for crimes.

The project design is still under discussion, but the intention is that a researcher from each of the Nordic countries will conduct a standardised survey where a random sample of adults responds to a number of vignette cases.

2.1.3 Bevilget reisestøtte 2008

Innenfor budsjettammen for år 2008 har rådsleder løpende behandlet søknader om økonomisk støtte til reise- og forskningsaktiviteter. Støtten kan være opp til 550 EUR for individuelle reiser (hovedregel) og opp til 1 400 EUR for kollektive reiser. Det kan gis støtte til deltakelse på konferanser og seminarer, møter og studiebesøk. Retningslinjer for søknad om økonomisk støtte samt regler for rapportering finns tilgjengelig på nettstedet www.nsfk.org.

Følgende personer ble bevilget reisestøtte av rådsleder:

- Ilkka Ilmari Levä (F) Violence and Conflict: 24th Conference of the Nordic Sociological Association, Århus, Danmark, 14.-17. august 2008
- Sanna-Mari Annika Hummpi, (F) Nordic congress on child abuse Reykjavik 18-21.5 2008
- Noora Ellonen (F), Nordic congress on child abuse Reykjavik 18-21.5 2008
- Mika Junninen (F), American Society of Criminology, St. Louis, USA. 12-15.11.08
- Margret Valdimarsdottir (I) American Society of Criminology, St. Louis, USA. 12-15.11.08
- Robert Svensson (S) European Society of Criminology, Edinburgh 2.-5. september
- Ulla Bondeson, (D) XV World Congress of the International Society for Criminology i Barcelona
- Audbjörg Björnsdottir, (I) American Society of Criminology, St. Louis, USA. 12-15.11.08
- Snorri Örn Arnason (I) European Society of Criminology, Edinburgh 2.-5. september
- Caroline Mellgren, (S) European Society of Criminology, Edinburgh 2.-5. september
- Emma Roos af Hjelmsäter (S) Nordic Network for research in psychology and law 10.-okt
- Franziska Clemens (S) Nordic Network for research in psychology and law 10.-okt
- Sara Landström (S) Nordic Network for research in psychology and law 10.-okt
- Lisa Öhman (S) Nordic Network for research in psychology and law 10.-okt
- Mari-Louise Pabsdorff (N) Arbeidsgruppemøte NSfKs RJ-prosjekt 22. august
- Lise-Lotte Rytterbro, (S) Arbeidsgruppemøte NSfKs RJ-prosjekt 22. august
- Mari-Louise Pabsdorff (N) Arbeidsgruppemøte RJ-prosjekt 18.og 19. juni
- Tine Therese Tvedt (N) Nordisk Sosiologi - Violence and Conflict Århus 14-17 august
- Stine Beate Bergestuen (N) Studiereise til Falstadsenteret, Falstad 13-14. september 2008
- Hans Andersson (S) SSHA conference, Miami, Florida 23-26 oktober 2008
- Henriette Snilsberg (N) Diverse reiser i forbindelse med masterprosjekt
- Robert Sannes (N) Diverse reiser i forbindelse med masterprosjekt
- Stine Beate Bergestuen (N) Falstadsymposiet, Falstad
- Mari-Louise Pabsdorff (N) Arbeidsgruppemøte NSfKs RJ-prosjekt, Reykjavik 31.10.08

- John Pratt (NZ) Study trip to Sweden, Norway and Finland 011108-310109
- Lea Fuglsang (D) Konferanse Prison Officers and Prison Culture, Örebro universitet 21.-22. mai 2008

Ytterligere tre personer ble bevilget reisestøtte, men reisene ble ikke gjennomført eller behovet for økonomisk støtte bortfalt.

Det ble til sammen bevilget 14250 EUR til reisestøtte i 2008. Tilsammen fem søknader om reisestøtte til rådsleder ble avsått i 2008.

Reisestøtte har blitt utdelt for deltakelse i konferanser om flere ulike temaer, noe som kan gjenspeile de tverrfaglige retningene i nordisk kriminologi og det store antall internasjonale vitenskapelige konferanser der nordiske kriminologer kan hevde seg. Hovedprinsippet for å få reisestøtte er at man holder en presentasjon. Disse bidragene viser på en tydelig måte hvordan mange ulike forskere har hatt behov for reisestøtte fra NSfK.

2.1.4 Rapporterte forskningsprosjekter 2008

I løpet av 2008 har sekretariatet mottatt 13 rapporter fra slutførte prosjekter og forskningsmøter som er støttet av NSfK. Under følger en kort beskrivelse av de innleverte rapportene. Ved behov for mer informasjon, ta gjerne kontakt med sekretariatet.

Komparativ undersökning av innvandrares brottslighet - Johan Kardell og Karl-Magnus Carlsson

This is a comparative study and it is based upon data from Denmark, Sweden, Norway and Finland. The aim and purpose is to describe and compare the distribution of criminality, measured by conviction data, between groups of peoples with domestic or foreign background living in the different Nordic countries.

At the SRCfCs research seminar 6-8th May 2008 results from the project were presented, consisting of results from work in progress. In the autumn of 2008 a paper was presented at a research seminar at the Department of Criminology, Stockholm University. The same paper was also sent to the involved researchers in the different countries. Based on the feedback from the comments on the paper it was decided that the results from the project will be communicated by one or two articles in journals with focus especially on the main question of overrepresentation. The article(s) will be sent to journals during the spring of 2009. One article will present the results from the study and discuss the results in the different countries. The focus will mainly be upon the question of overrepresentation. The other article will discuss what kind of impact different definitions and different data sources might have on overrepresentation. The results from Sweden will be compared with a data set regarding another year and where the possibility exists to use different definitions as well as both suspicion data and conviction data.

Blir de mäktiga också utvalda? - Johan Kardell og Martin Bergqvist

This study aims to address the question of if, and in that case how, social background influence judicial decision-making in cases of economic crime in Sweden.

The data is originally from both the police arrest register containing peoples suspected of a crime 2003 and conviction data containing those that are found guilty of a criminal offence 2003 by a court of first instance in Sweden. Both the suspicion- and conviction data are completed with

data from Statistics Sweden's database LOUISE. Data concerning the suspected and convicted individual's country of birth and their parent's country of birth have been added. In addition to this data in relation to the individual's sex, age, income, employment, social welfare and education have been added. When it comes to the convicted individuals we also have information about earlier convictions.

Initially the data set from the police arrest register consisted of 394 159 suspicions and 67 846 court decisions. In the end the total material were 317 250 suspicions and 51 380 decisions from first instance courts (See Kardell 2006 for a more elaborate explanation). From the original data set all the crimes that were handled by the Swedish National Economic Crimes Bureau were chosen. That sample contained 844 suspicions. Then all suspicions that concerned the same crime codes as the 844 cases were chosen from the original material. That added 11 871 suspicions from the police arrest register that were handled by the regular police authorities. The first data set in this study consist of 12 715 suspicions. The second data set consist of all the decisions from first instance courts that includes what may be categorized as "economic" and "organized crime".

Some preliminary results was presented at NSfKs working group in Stockholm, 4-5/10 2008. We will continue to work with the text and data and the plan is to present a new version at a seminar in the department of criminology at Stockholm University during the beginning of 2009. The goal is to send in a text to a peer-review journal in April and in that way communicate the final results.

Problembeteenden och utsatthet för brott bland unga - Jonas Ring og Lina Andersson

The study presents results from a self-report survey of crime and other problem behaviours among secondary school students in three Swedish municipalities (a rural municipality, a medium sized town and a municipality in a metropolitan area). A total of slightly over 2,200 students have anonymously completed a questionnaire, producing a response frequency of 78 percent. The survey's objective has been to study the prevalence and frequency of involvement in crime and other problem behaviours, and the prevalence of exposure to crime, and to examine the nature of the correlations between these phenomena and structural and individual-level background factors.

Of the traditional offence types examined in the study, thefts from shops and stores constitute the category of crime that the largest proportion of students has participated in (a total of 25 percent of the sample). Assaults resulting in injuries requiring medical attention or threatening someone with violence or a weapon in order to obtain something appear to be relatively uncommon (three percent and two percent of the youths respectively report having committed an act of these kinds). The general impression given by the results is that the *structure* of involvement in various types of crime and problem behaviours is strikingly similar among youths from the different municipalities included in the survey. The high and low prevalence behaviours are to a large extent the same across all three municipalities. Another consistent pattern is that for the majority of the behaviours examined, prevalence increases successively with grade, and is highest among grade nine youth (one exception in this regard is thefts from shops and stores).

A quarter of the students report having been exposed to theft. Exposure to robbery and assault is comparatively rare, with fewer than three percent of the sample reporting having been exposed to each form of crime.

One pattern that is found consistently in the material is that the structural background factors are either only relatively weakly correlated or are not correlated at all with participation in crime. There is a clearer co-variation between the youths' responses to questions relating to parents,

parental control and their school situation and their responses regarding involvement in crime. The strongest correlations are found between crime and factors relating to frequently spending time outside the home in the evenings, associating with delinquent peers, tolerant attitudes towards violence, the level of self-control, and problem behaviours in the form of truancy and alcohol or drug use. The factors that are most closely correlated with exposure to crime are the same as those most closely correlated with involvement in criminality. These relate to a lifestyle characterised by frequently going out in the evenings, associating with delinquent peers and the use of alcohol or drugs. Tolerant attitudes towards violence and low self-control are also relatively clearly correlated with exposure to assault, and to some extent also with exposure to theft and mugging.

The role of forensic psychiatric expertise in cases of preventive detention – Jane Dullum

This study analyses various aspects of the use of *preventive detention* (“forvaring”). Preventive detention is a form of penal measure used when a sentence for a specific term is deemed to be insufficient to protect society. One important precondition for the use of the sanction, is that there must be deemed to be an imminent risk that the offender will again commit a serious felony. The sanction was implemented January 1st 2002, and it is one out of a total of three sanctions which have replaced preventive supervision (“sikring”).

A main issue addressed in this study, concerns the role of forensic psychiatrists as participants in the judicial decision-making process. Earlier, forensic psychiatrists played an important role given their estimates of dangerousness. One of the intentions with the new legislation was to reduce their influence in the Court’s decision-making process. This was due to the fact that the forensic psychiatrists’ predictions of dangerousness were found unreliable. This constituted a dilemma regarding the rule of law.

By analyzing sentences passed by the Supreme Court, this study finds the role of forensic psychiatrists has not been reduced in cases of preventive detention. The Courts decide, but still turn to the assistance of forensic psychiatric experts. In almost all the Court cases analysed in this study, the Court appointed psychiatric expertise. The psychiatrists diagnose the offenders, moreover, they provide assessments concerning the risk of offenders to reoffend. Psychiatrists often utilise risk-instruments, for instance the HCR-20, to make risk estimations. This study focuses on possible dilemmas when it comes to the role of forensic psychiatric expertise in Court cases, and the rule of law.

Skulle jag grilla lamm med dig? Försoning och oförsonlighet i före detta lägerfångars berättelser – Goran Basic og David Wästerfors

Is it possible for civilians, who have been targets of war action, to reconcile with their former enemies? In this study I am analyzing the stories told by former camp-prisoners who were imprisoned at the beginning of the Bosnia-Herzegovina war in the early 1990’s. These prisoners were detained in the concentration-camps of Omarska, Keraterm and Manjača. The former prisoners took refuge in the Nordic countries after the war.

The aim of the study is partly to analyze traces of reconciliation and implacability, and partly to detect and describe the rituals of interaction that emerged during the war, which have been revised and reinterpreted after the war.

The report is based on 13 interviews with former camp-prisoners and their close relatives who now live in Sweden, Denmark and Norway. Added to the study is a document analysis of verdicts by the Hague-tribunal and UN reports.

Rather than the one-sided view of the former camp-prisoners, as traumatised, an action-oriented picture emerged. The stories of the camp-prisoners are nuanced fields where the narrator divides guilt and responsibility, reconciliation and implacability, the roles of heroes and victims.

The study shows that the ethnic cleansing, in the Bosnian Northwest, caused not only series of atrocities but also dramatic changes in terms of different symbols and life-stories. The camps in the Bosnian Northwest were characterized by crimes and excesses against people. Individuality was heavily restricted by different power-rituals and abuse-processes.

The interactive dynamics that evolved during the ethnic cleansing have a strong impact on the process of reconciliation after the war. The stories of reconciliation, implacability and victimization are constructed not only in relation to the war as a whole but also in relation to the narrators own actions and others personal actions during the war.

It seems like the interviewees are trying to put their experiences behind them to escape being tormented by the past. The most outstanding in their stories is implacability, but forgiveness and reconciliation seem to be achievable if certain conditions are met, for example the display of shame.

Corruption as discursive (re)constructions: A critical discourse analysis of corruption in the media - Eric Breit

Although corruption has become a hot topic in organizational research, few studies have examined how it is socially constructed. To partially bridge this gap, the present paper has focused on the discursive (re)construction of corruption in the media. The media – i.e. the daily and business press – is seen here as an important arena for sensemaking and strategizing around contemporary organizations, and particularly interesting because it both reflects and produces commonly held assumptions and views on corruption.

Adopting a critical discourse analysis (CDA) approach, the aim of the paper was to examine the discursive practices, i.e. ways to play with language, employed by the media in representations of corruption. These practices are crucial because they contribute to construct, (re)produce, and at times transform the moral dispositions of corruption in light of emerging and sometimes contrasting information. More specifically, the paper focused on the media coverage (213 press articles from the four leading newspapers in Norway) of a ‘failed’ corruption case in the Norwegian defense sector, involving allegedly corrupt misbehavior by a Navy admiral. Although being suspected and charged with allegations of corruption, the admiral was eventually acquitted in two subsequent trials. Interestingly, therefore, this case serves as an illustrative example of the shifting media portrayals of the Admiral’s subject position before and after these legal verdicts, and their impact on the construction of corruption.

While there were a number of interesting discursive features in the media coverage, the paper highlights two important discursive practices: stigmatization and de-stigmatization. While the stigmatization practice were deeply embedded within a more general anti-corruption discourse, constructed the Admiral as the deliberately opportunistic anti-hero of the case, and de-legitimated his activities as outright examples of corruption, the de-stigmatization practice in turn resisted and problematized the anti-corruption discourse, constructed the Admiral as the public scapegoat of the case, and legitimated his activities as controversial ‘grey area’ (but not

corrupt) behavior. What we can see examples of, therefore, are how the ‘floating signifier’ of corruption may be articulated in different directions by the media or other social actors. This illustrative case therefore complements the existing literature by allowing us to uncover meaning-making struggles and problematic (mis)conceptions of corruption even at the textual micro-level.

Quarrels and institutional control of ‘troublesome youth’: an interactionist review - David Wästerfors

The tense relationship between ‘troublesome youth’ and conventional society does not end with incarceration or institutional treatment; rather, it can be seen as transformed into an abundance of micro-conflicts within incarceration and treatment. This article investigates how research about institutional youth control has taken these conflicts into account from interactionist perspectives, and tries to identify theoretical concerns not yet fully explored. Four research models are discussed: (1) quarrels as personality disturbances or deviant subcultures, (2) quarrels as objects of social control, (3) quarrels and the micro-politics of trouble, and (4) quarrels and the sociology of youth and children.

Hvitvaskingens kostnader - Paul Larsson og Dan Magnusson

The aim of the study has been to estimate the costs of implementing the anti-money laundering regulations in Norway and Sweden. The banks are the central institutions in this respect and the study shows that the costs of the banks in Sweden amount to 400 million SEK yearly and that the costs of the Norwegian banks can be estimated to 200 million NOK.

It is difficult to say something more specific about the effects of the anti-money laundering regulation upon the magnitude of money laundering in Norway and Sweden. There is nothing in this research project that gives evidence for any significant preventive effect on the original criminality or terrorism. However, one possible effect may be that the anti-money laundering regulations strengthen the security and integrity of the financial institutions. The use of intelligence from the suspicious transaction reports in connection with investigations of financial crimes and other types of criminality as well, may be another positive effect.

There are also other costs than the economic caused by the anti-money laundering regulations. The loss of secrecy in the banks and the increase of supervision within one more area of private life can be seen as the most serious. The regulations may also have unintended costs by contributing to marginalize vulnerable groups of bank customers. The report ends with some suggestions for reforms that may be helpful as basis for a more precise cost/benefit evaluation of the anti-money laundering regulation.

Social Disorganization Theory Revisited - Joakim Sturup

Recent research from the USA has shown that psychiatric patients living in disorganised neighbourhoods, commit more violence and are more often physically victimized compared to patients living in more organized neighbourhoods. To what extent these findings are true to welfare states in Europe is uncertain.

Do psychiatric patients discharged into neighbourhoods with high social disorganization commit more violent acts, and are they more often victimized, than those discharged into more organized neighbourhoods?

Fifty neighbourhoods in Stockholm, comprising of 150 to 10750 inhabitants, have been classified in terms of social disorganization. The variables used to measure disorganization are based on the share of residents without compulsory education, on sick leave for more than 15 days), being unemployed, with low-income and single low-income individuals without children. The variables were weight into an index ranging from 0 to 286, the higher the more disorganized neighbourhood.

Violence was defined as *any battery, kicking, use of a weapon or threat with a weapon in hand* towards others. Victimization was defined by a positive answer to any or both of the following using the two questions: I) *During the last twelve months, have you personally been the victim of a violent act or acts that have lead to injuries requiring you to visit a doctor, dentist or nurse?* II) *During the last twelve months, have you personally been the victim of a violent act or acts that have lead to visible marks?*

The sample comprises of 195 general psychiatric patients recruited in conjunction to an acute consultation or admission at a psychiatric clinic in Stockholm. The patients were asked the questions above and were they had been living during the last year. A logistic regression was computed, using the groups above as categorical variable. In the analysis six independent variables were taken in account; gender, age (18-34 or 35-60), income (under/over mean), level of education (finished compulsory education/or not), social network (any friend, yes or no) *and* born in Sweden or not.

The refusal rate was 21%. The sample was divided into four subgroups depending on the level of disorganization; very low (<45), low (46-85), high (86-244) and very high (>244). The distribution of the group were, very low 7.5% of the sample, low 48%, high 38% and very high 7.5%. The rate of violence towards others was 19%. Twenty-three percent of the sample had been subject to violent victimization by others. The odds ratio for individuals from neighbourhoods with extremely high disorganization, compared to neighbourhoods with extremely low disorganization, to commit violence were 9.6 for violence and 6.9 for being victimized. However the figures were not significant.

General psychiatric patients living in neighbourhoods with high disorganization more often commit violence toward others, and is more often victimized. The results were not statistically significant and no assumptions regarding the causal connection between social disorganization, violence and victimization can be made.

2.1.5 Rapporter fra NSfK-støttede seminarer og arbejdsgrupper.

Report from The working group meeting 24.01.-29.01.2008, Nuuk, Greenland

The participants in the meeting were Mariekathrine Poppel and Birger Poppel from Ilisimatusarfik (Greenland University), Annemette Nyborg Lauritsen from the Law Department, Greenland Home Rule, Evy Frantzsen from Copenhagen University, and Cecilie Høigård from Oslo University.

The main purpose of the meeting was to work with various applications for projects in sociology of law and criminology in Greenland to The Danish Councils for Independent Research, and to start building a research network into these fields. The natural starting point for such a network

is researchers from other fields of social science and humanities at Ilismatusarfik. Several meetings with other researchers and cooperation partners were arranged, and the working group hosted a so called Greenlandic kaffemik tradition. At the kaffemik Cecilie Høigård gave an informal lecture about different forms of restorative justice as models for social control, and the topic was lively discussed.

We decided to work with two different application drafts. One of them was a draft for a dr. philos. project about prison institutions in Greenland, to be conducted by Annemette Nyborg Lauritsen. The other was a draft for a post.doc. project about Greenlandic prisoners released from Herstedvester, Copenhagen and now have been sent back to Greenland. This study will be conducted by Evy Frantzsen.

The work conducted at the meeting turned out to be very important. Both projects have now been granted approval from The Danish Councils for Independent Research. This could mean a huge step forward in the studies of criminology and sociology of law in Greenland. The working group meeting in Nuuk was very successful and we would like to thank NSfK for the support.

Cecilie Høigård
Leader of the research group.

***Våldets offer – vårt ansvar* ('Victims of Violence – Our Responsibility')** **The 3rd Nordic Conference on Victimology and Victim Support**

The 3rd Nordic Conference on Victimology and Victim Support was held in Helsinki 3-5 March 2008. It was organized by the Ministry of Justice, the Ministry of Interior and the Ministry of Social Affairs and Health, in co-operation with The Finnish National Council for Crime Prevention, The European Institute for Crime Prevention and Control, affiliated to the United Nations (HEUNI), Victim Support Finland, University of Helsinki / Palmenia Centre for Continuing Education, The Finnish Association for Mental Health, Central Union for Child Welfare and the National Research Institute.

The conference was financed by the three before mentioned Finnish ministries, together with the Scandinavian Research Council for Criminology and the Nordic Council of Ministers (Norden). The City of Helsinki made its own cordial contribution by inviting all participants to a reception at the City Hall.

The objective of the conference was to bring together practitioners and academics in the field from all the Nordic countries. The aim of the conference was to strengthen victimological research by creating a forum to spread new research and the interim results of on-going projects. Furthermore, the conference aimed to increase our understanding of the crime victim's perspective within the public services and the administrations of non-profit organisations.

The focus was on those victims, who have so far received less attention, children especially. Questions regarding violence and health and abused minorities were also on the agenda

The programme consisted of seven lectures at the plenum, each one reflecting an issue that is currently topical in the Nordic countries. The invited speakers at the plenum were prof. Nils Christie (Oslo University, Norway), prof. Jan Van Dijk (The International Victimology Institute Tilburg, Holland), Dr. Maria Eriksson (Uppsala University, Sweden), Ms. Olof Asta Farestveit (Barnhus in Reykjavik, Island), Dr. David Shannon (Swedish National Council for Crime Prevention), Dr. Kristin Skjærten (Norwegian Centre for Violence and Traumatic Stress Studies), and Ms. Freja Ullvestad Kärki (Norwegian Directorate for Health and Social Affairs).

There were three sessions of parallel workshops in the conference programme. Workshop presentations, nearly 30 of them, had been chosen on the basis of the abstracts sent in and divided into five different themes.

Most of the abstracts and key note presentations are published in the conference report. The paper version of the report was delivered to the participants in the conference. The final report is the Internet version that is published in the conference web site www.victim2008.fi. All the available power point presentations are also to be found there.

Ten out of our nearly 190 participants came from outside of the Nordic Countries – two as far as from South Africa and one from Australia. About half of the participants came from some other Nordic country than Finland: most from Sweden (57), many from Norway (24), and some from Denmark (9) and Island (3). The participants were researchers, representatives of various authorities, non-governmental organisations and institutions whose work brings them into contact with issues relating to crime victims.

Nordic Conference on police research – Växjö University 16-18th August 2007

The 16th-18th of August 2007 a Nordic Conference on police research was held at the Police Education and Training Programme at Växjö University, Växjö Sweden with around 80 participants from Sweden, Norway and Denmark

In the program five main lectures were included
Professor Clifford Shearing at the Institute of Criminology, Law Faculty, University of Cape Town was the opening speaker and talked on "The Past, Present and Future in Policing".
Ragnhild Sollund Oslo talked on "The police-ethnic minority relationship: A returning problem?".

Göran Palm och Renée Skogersson Växjö presented their research on "The Police in the News- A study of the construction of the police in Swedish news media".

A special theme was given to the terms of police research in the Nordic countries. Tor-Geir Myhrer, Oslo talked "On the prerequisites for fieldstudies of police-work", and Stefan Holgersson Stockholm on "To make research in a government organization – possibilities and difficulties".

In the conference 23 seminars were included which altogether gave a broad spectrum on Nordic police research (see attachment).

12. nordiske workshop i strafferet 30.maj-1 juni 2008, Helsingør.

A workshop in criminal law is arranged for a all Nordic scholars in criminal law annually. An important aim of the workshop is to offer ph.d.-students and other doctoral students an opportunity to present and have comments regarding their current research projects. In addition, it is a well established tradition that theoretical issues of common interest are presented by established scholars.

The workshop is arranged every year on a revolving basis, and in June 2008 Denmark hosted the event. Nearly forty persons from Denmark, Finland, Norway and Sweden participated actively.

The main part of the workshop programme was dedicated to presentations of current research projects. The remaining part of the programme was structured around three main themes: 1) criminal law and international law perspectives on legislation regarding jurisdiktion, 2) rhetoric

and strategies for legal argumentation, and 3) the relation between theory and practice, exemplified by involvement of local criminal law practitioners.

Presentations have been submitted to the Nordic Council previously.

According to unanimous feedback from the workshop participants, the presentations, the discussions, the informal networking and the conference venue had been excellent.

Det finnes et etterslep av forskningsprosjekter med rapporteringsfrist fra 2006 og 2007 som ikke er rapportert inn i løpet av 2008. Disse vil følges opp av sekretariatet i løpet våren 2009.

2.2 Seminarer

2.2.1 NSfKs 50. Forskerseminar: Uro i det offentlige rom – motstand eller kriminalitet?

Formålet med det årlige forskerseminaret er å utvikle den nordiske kriminologien ved å gi deltakerne en mulighet til å gjøre seg kjent med hva som rører seg i nordisk kriminologisk forskning, treffe kolleger og skape nye kontakter mellom nordiske forskere. Det er også en anledning til å presentere sitt forskningsarbeid og få det kritisk gransket.

Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologis 50. forskningsseminar fant sted i Forssa i Finland i dagene 6. – 8. mai 2008. **Disorder in Urban Public Space: resistance or crime?** - var hovedtema, med **Economic Crime and Corruption** som undertema. Dessuten ble det arrangert en rekke åpne arbeidsgrupper. Seminaret var meget vellykket. De finske ansvarlige hadde gjort et grundig forarbeid. De var så tidlig i gang med forberedelsene at det var tid til dialog under veis. Dertil var de alle aktivt og hjertelig til stede under hele seminaret. Erfaringene fra forskerseminaret i 2007 kom til nytte; antall innledere per sesjon ble begrenset slik at det ble mer tid til spørsmål og kommentarer. Det var lett å få i gang debatt, selv om mange av deltakerne var på (NSfK) seminar for første gang. Deltakerne representerte en rekke forskjellige miljøer, som departementer, rettsvesen, politi, kriminalitetsforebyggende råd, forskningsinstitutter, rådgivende instanser og universiteter. Gjennomsnittalderen var yngre enn å på lenge.

Opplegget for seminaret var som følger:

Tirsdag 6. mai 2008

Foredrag i plenum:

Sebastian Roché: **Crimes or revolution?**

Jukka Lindstedt: **Polisens ingripande i Smash Asem -demonstrationen: gränserna för demonstrationsrätten och upprätthållande av ordningen**

Arbeidsgruppe I. Politiforskning:

Camilla Kvist & Anne - Stina Sørensen **Politiets anvendelse av skydevåben 2002-2006.**

Monica Edlund **Nätverksanalys i operativt polisarbeid – identifiera och analysera kriminella konstellationer.**

Stian Lid **Politiets avvikk kontroll i skolen - metoder og konsekvenser.**

Aarne Kinnunen **Ethnographic methods in researching drug law enforcement.**

Arbeidsgruppe II Crime Trends:

Johan Kardell og Karl - Magnus Carlsson **Komparativ undersökning av invandras brottslighet i de nordiska länderna.**

Dave Sorensen **Police-recorded versus victim-based trends in assault in four Nordic countries, 1980-2006.**

Susanne Clausen **Undersøgelse av gaderøverier begået av unge.**

Onsdag 7. mai 2008.

Foredrag i plenum:

Helgi Gunnlaugsson **Reykjavik Downtown: Inner City War Zone or a Moral Panic?**

Kari Saari **Crowd situations and their policing from the perspective of Finnish police officers.**

Arbeidsgruppe III. Fængsel og rehabilitering:

Linda Kjær Minke **Metodeovervejelser i en kvalitativ og kvantitativ fængselsundersøgelse.**

Brynja Rós Bjarnadóttir **Prisoners relatives in Iceland.**

Hedda Giertsen **Sivil motmakt. Erfaringer blant beboere og ansatte i et rehabiliteringstiltak for kvinner som har levd på gaten.**

Yaira Obstbaum **The division of labour in the handling intoxicant cases between the prison service and the health- and social service between 1980 and 2006 – Outline for a comparative study between Finland, Sweden and Norway.**

Arbeidsgruppe IV Economic Crime:

Erja Virta **Trends in Economic Crime in Finland - Crossing the Borders East and West.**

Snorri Örn Arnason **Economic Crime Statistics in Iceland. Recent trends.**

Vanja Lundgren Sørli **Svartkjøring i norsk drosjenæring: Kulturelle forståelser.**

Anne Alvesalo **Illegal practice in outsourcing labour.**

Arbeidsgruppe V. Controlling Public Space:

Ida Nafstad **Rusavhengige og deres rolle som samfunnsaktører i det offentlige rom.**

Anders Green: **Hur viktig är fotbollen för fotbollshuliganismen? En skandinavisk betraktelse.**

Karen Leander **Gendered violence – Is it a public order concern?**

Arbeidsgruppe VI. Controlling Public Space II:

Helena Petterson **Salemarschen - Framväxt, utveckling och framtid.**

Timo Harikari og Elina Pekkarinen **Youth curfews in Finland – Indicators of generational change?**

Kaja Santelmann **Vi er alle i Ungdomshuset!**

Pekka Ylikoski **Säkerhet och ordning på allmänna områden i staden Helsingfors.**

Arbeidsgruppe VII. Criminology and crime prevention:

Mari-Louise Pabsdorff: **Konfliktrådenes roller og funksjoner i samfunnet.**

Jussi Ohisalo: **Auditing the social prevention of crime. A tool for a responsible criminal policy debate in a late modern welfare state?**

Arbeidsgruppe VII. Controlling Public Space:

Paula Wahlgren og Robert Andersson **Renhetens kriminalpolitik: fortifikation, kontroll och den visuella nedsmutsningen.**

Salla Kuvaja **Graffiti and Urban Space.**

Hille Koskela **Crimes of Style – ”the war on graffiti” in public space.**

Torsdag 8. mai.

Foredrag i plenum:

Lill Scherdin **Markedsstyring, kontrollkulturer og mønstre av rettsliggjøring: Louisiana, et casestudium.**

Rene Karpantaschof **Mer politi, flere optøjer - Danmarks nye uropoliti og ungdomsuroligheder 2006-2008.**

For en oversikt av det faglige mangfoldet i programmet henvises det til rapporten fra seminaret, som er redigert av NSfKs sekretariatsleder, Morten Nilsen.
(ISBN: 82 7688 – 017-7).

Om seminarets hovedspørsmål ”Disorder in Urban Public Space: Resistance or crime?” - og enda mer Sebastians Roches “Crimes or Revolution?” - er å bemerke:
Spørsmålene er meget interessante og spissformulerte, muligens av seminarpedagogiske grunner, og bidro til en allsidig og engasjert debatt. Denne debatten reiste i neste omgang et nytt spørsmål om opptøyene i europeiske storbyer med etnisk minoritetsungdom på barrikadene: Kan det tenkes at slike opptøyer verken kan forklares som spesifikt politisk målrettet, jamfør fagbevegelsens massemønstringer i mellomkrigstiden, eller som instrumentell kriminalitet med tanke på plyndring og hevngjerrige voldshandlinger mot politiet? Spørsmålet kom på dagsordenen, og vil sikkert bli debattert på nye møter i nordisk og europeisk sammenheng.

Paper fra de fleste av deltakernes presentasjoner er publisert i en seminarrapport som fins i pdf-format på NSfKs nettsted (www.nsfk.org).

2.2.2 Arbeidsgruppemøte om økonomisk kriminalitet Stockholm 4. – 5. oktober 2008.

Arbeidsgruppemøtet i Stockholm var en oppfølging av NSfKs program for studier av økonomisk kriminalitet, for 2007 og 2008. De fleste deltakerne har mottatt forskningstøtte fra NSfK. Møtet hadde følgende program:

Lørdag 4. oktober 2008:

Lasse Lund Madsen (D) **Behandlingen af større straffesager om økonomisk kriminalitet.**

Snorri Örn Arnason (I) **Economic crime on Iceland, recent trends.**

Erja Virta and Anne Alvesalo-Kuusi (F) **Economic crime in Finland – current trends.**

Morten Nilsen (N) **Utviklingstrekk i den økonomiske kriminaliteten i Norge – to eksempler.**

Johan Kardell och Martin Bergqvist (S) **Særbehandling av forskjellige sosiale grupper i svenske økokrimsaker?**

Patrik Baard (S) **Svenska ekobrott.**

Søndag 5 oktober 2008:

Per Ole Johansen (N) **Organized crime and economic crime - perspectives on grey Zones.**

Besøk i Tullhistoriska museet, med særlig vekt på **alkohol- og sigarrettssmugling, og ditto samarbeid mellom smuglere og næringsliv.** Guidet av Per Ole Johansen.

Arbeidsgruppemøte hadde et format som ga tid til fortløpende kommentarer og progresjon i den kollektive tilnæringsmåten.

Lasse Lund Madsen satte søkelyset på den lange saksbehandlingstiden for store økonomiske saker i Danmark, både før og under hovedforhandling. En del saker blir meget gamle allerede før hovedforhandling. Påtalemyndigheten mangler ressurser og sakene er store i seg selv, blant annet på grunn av et meget omfattende bevismateriale. Dommerne har adgang til å begrense en sak til det antatt relevante, men bruker ikke den retten, muligens for ikke å beskjære tiltaltes rettigheter. Forsvarernes strategi kan også ha bidratt til å trekke saker i langdrag, i flere sammenhenger omtalt som ”rettssalens legitime destruktive kraft.” Større fokus på foretaksansvar istedenfor strafferettens tradisjonelle vekt på individuell skyld, vil kunne være et av flere svar på disse problemstillingene.

Snorri Örn Arnason fremhevet skatteunndragelser som typisk islandsk økonomisk kriminalitet, det er nesten som "en nasjonalsport" å regne. Underslag, bedragerier og lovbrudd i forbindelse med regnskapsførsel har også fremskutte plasser på "ti på topp" - listen. Overfiske og illegal eksport av fisk likeledes. Spørsmålet om hvitvasking har kommet mer i fokus i de senere år, som følge av globalisering og internasjonal samarbeid på kontrolliden. "However very few reports of money laundering have warranted investigation."

Anne Alvesolo og Erja Virta ga en innføring i den økonomiske kriminaliteten i Finland, og reiste flere problemstillinger. Behovet for å se økonomisk kriminalitet i et bredere konsekvens- og offerperspektiv var et hovedpoeng. Ved "kun" å fokusere på direkte økonomiske virkninger, som for eksempel tap av skatteinntekter for staten, kan man ende opp med et viktiminologisk tunnelsyn. "Skadeverkningar som riktar sig mot vanliga medborgare – konsumenter och arbetstagare - får lätt mindre uppmärksamhet." Byggebransjen og bruken av underleverandører og svart arbeidskraft er et illustrerende eksempel. Foruten unndragelse av skatt og avgifter, som underleverandører skjuler ved falske fakturaer, vil slike ulovligheter kunne få store konsekvenser for arbeidstakere, kunder, samarbeidspartnere og konkurrenter også, i tillegg til en mer generell normerosjon.

Morten Nilsen tok utgangspunkt i to eksempler som var meget forskjellige, og typisk norske på hver sin måte. Subsidielbedragerier i form av "rekvisisjon" av urettmessig statlig støtte er blitt vist økt oppmerksomhet fra politi og påtalemyndighet de siste ti årene. Den største saken gjelder Ofoten og Vesterålens Dampskipselskap (OVDS) som ble tildelt urettmessige subsidier ved å overrapportere utgifter og underrapportere inntekter. Dette eksemplet er typisk norsk økonomisk kriminalitet, i tradisjonell forstand. Politisk main stream i Norge har ført en distriktsvennlig politikk i mange år, blant annet ved subsidier til infrastruktur, fiske og jordbruk. Disse ordningene er brukt og misbrukt, i betydelig omfang. Den spesielle bedriftskulturen som utviklet seg i OVDS bidro til at lovbruddene ble mer regel enn unntak. "Det rutinemessige preget av disse årlige bedrageriene bidro sannsynligvis til at det ble reist få interne motforestillinger." Nilsens andre eksempel er økonomisk kriminalitet i forlengelsen av ordningen med norsk registrerte selskaper i utlandet (NUF). Antallet slike selskaper har vokst betydelig de siste fem årene, og ikke alle med aktverdige mål. Fravær av revisjonsplikt og krav til egenkapital gjør det lettere å skjule reelle eierforhold og inntekter, enn hva tilfellet er for registrerte firmaer i Norge. Denne øko - kriminelle trenden er ny hva modus angår, og interessant med hensyn til globalisering av norsk økonomi.

Martin Bergqvist og Johan Kardell, som ikke var med i den nordiske økokrimgruppen fra begynnelsen, mottok i 2007 støtte fra NSfK til et prosjekt om *likabehandling av personer misstänkta och lagförda för ekonomisk brottslighet*. Det var nærliggende å invitere dem til å delta på arbeidsmøte i Stockholm. Deres studium skiller seg fra de andre prosjektene ved at det i sin helhet bygger på et større statistisk materiale, og derved bidrar til en metodisk og analytisk bredde for den nordiske gruppen sett under ett. Problemstillingen er klassisk; er det nok en gang "de små fiskene" som tas - eller ser vi konturene av en "verdiorientert" kontroll som retter seg inn mot de store? Klassiske studier innen rettsvitenskap og kriminologi har konsentrert seg om tradisjonelle lovbrudd. Det særegne ved dette studiet er at man tar opp de samme problemstillingene med utgangspunkt i økonomisk kriminalitet.

Patrik Baard har overtatt stafettpinnen etter den svenske forskeren som var ansvarlige for det svenske delprosjektet til å begynne med. Det har Baard og andre ved BRÅ gjort på en meget tilfredsstillende måte. I likhet med det norske prosjektet baserer Baard sitt arbeid på to tidstypiske eksempler, foruten en oversikt over den økonomiske kriminalitetens utvikling i Sverige i de senere år. Hans eksempler er økonomisk kriminalitet i bygg og anlegg, og økonomisk kriminalitet i aksje- og finansmarkedet. Det første eksemplet er en klassiker i

Sverige, i likhet med de andre nordiske landene, selv om flere moduser har kommet til. For eksempel at flere organisert kriminelle posisjoner seg i tilsynelatende legal business og sikrer seg ekstra inntekter ved økonomisk kriminalitet. Eksemplet fra aksjemarkedet og finans handler om nye økonomiske kriminelle scenarier, med koblinger til globalisering og internasjonal handel.

Per Ole Johansen innledet søndagsprogrammet den 5. oktober om ”legal and illegal business; perspectives in grey zones” – med referanser til NSfKs kontaktseminar på Holmen i Norge høsten 2007 og senere studier av organisert og økonomisk kriminalitet. Presentasjonen startet med et tilbakeblikk på de klassiske arbeidene til Edwin Sutherland, Dwight C Smith og Mark Haller. Deretter ble det gitt en analyse av organisert kriminalitet og illegale markeder som henholdsvis alternative, supplementære og kriminelle økonomier. Det norske materialet gir en rekke ferske eksempler på organisert kriminelle som har opprettet tilsynelatende legitime firmaer og påtatt seg diffuse ”konsulentoppdrag” for deler av næringslivet. Men utfordringen for næringslivet ligger ikke i det hamskiftet. Næringslivets selvkriminalisering er av vesentlig større interesse på sikt, det være seg i form av organisert kriminalitet eller økonomiske kriminalitet, i inn- eller utland.

De respektive artiklene vil bli publisert i forskjellige varianter i løpet av 2009. Prosjektgruppen avslutter sitt samarbeid ved utgangen av den norske rådsperioden. Det er ønskelig med en samling i 2009 også, eventuelt i forbindelse med en felles presentasjon på Stockholmsymposiet 22-24. juni. Det er foreslått en egen post for det i budsjettet for 2009.

2.2.3 Kontaktseminar om restorative justice, Reykjavik 31. oktober – 2. november 2008.

Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi arrangerte i tidligere år (sist i 2002) nordiske kontaktseminarer for forskere og praktikere. NSfKs nåværende råd har revitalisert denne tradisjonen med kontaktseminaret i Asker utenfor Oslo i november 2007 som det første arrangement av dette slag i inneværende rådsperiode. I 2008 ble kontaktseminaret holdt fra 31.10 til 2.11 i Reykjavik på Island.

Filosofien bak disse seminarene er å skape et intellektuelt forum for forskere og praktikere som er opptatt av samme temaer og spørsmål, ut i fra sine respektive ståsteder. Antall deltakere er begrenset til et forholdsvis beskjedent antall for å sikre at alle får respons på sine prosjekter og at dialogen forblir uformell.

Alle nordiske land var representert på seminaret i Reykjavik. Praktikere var i overvekt, slik nøkkelen er for NSfKs kontaktseminarer. Ragnheiður Bragadóttir, Helgi Gunnlaugsson, Marit Waarum og Per Ole Johansen deltok i egenskap av rådsmedlemmer, og Morten Nilsen (N) i egenskap av daglig leder for NSfKs sekretariat. Rådsmedlemmenes deltakelse var viktig (også) med tanke på evalueringen av kontaktseminarene som arbeidsform. De grønlandske representanter ble desverre forhindret på grunn av uvær på Grønland. Det viste seg at seminaret likevel kun hadde ”tiden og veien”, hvilket skyldtes at deltakerne var svært interesserte i å stille spørsmål etter hver presentasjon. Temamessig var seminaret en oppfølging av NSfKs prioriterte forskningstema for 2008.

Programmet var som følger:

Karen Paus (N) **Restorative justice i Norden, regelverk og iverksetting.**

Hafsteinn G. Hafsteinnsson (I) **The implementation process of restorative justice and conferencing in Iceland.**

Kolbrún Benediksdóttir (I) **Mediation in cases concerning offences against police officers.**

Film presentert av Annika Snare (D) **Ansigt til ansigt med en røver.**

Pia Slögs og Kaisa Kurikka (F) **Situational aspects and experiences from the mediation; practical examples and observations based on research.**

Pia Antoni-Noreby og Sven Andersson (S) **Kalmarmodellen.**

Maritha Jacobsen (S) **Til nytta för brottsoffret?**

Ingrid Kjos (N) **Fornuft og følelser.**

Per Ole Johansen (N) **Oppsummerende om restorative justice; erfaringer og utfordringer.**

Karen Paus` innledningsforedrag tok utgangspunkt i en oversikt hun har skrevet om konfliktrådsordningene i Norden, på oppdrag for NSfK. Hensikten var å presentere en oversikt i forkant, slik at debatten kunne konsentrere seg om dagsaktuelle problemstillinger. Paus tok for seg likheter og forskjeller i Norden. Bekymringen for høye fangetall og diskusjonene om hvilke reaksjoner som er mest egnet for de yngste, er felles nordisk. Megling som alternativ versus supplement opptar samtlige nordiske land. Forskjellen går (blant annet) på hvordan de første initiativ ble tatt – på høyt politisk nivå eller grasrot – og på hvem som er meglere i dag, profesjonelle eller frivillige.

Hafsteinn G. Hafsteinnson tok utgangspunkt i sitt eget prosjekt for politimyndighetene på Island, da han presenterte den islandske modellen. Bruk av frivillige meglere i andre nordiske land har vist seg å ha noen begrensninger; frivillige kan gå lei og risikerer å bli isolert fra rettsvesenet. På Island er det politifolk som står for meglingen. Politiets status er allerede i utgangspunktet en ressurs. "Police officers have good training in working with victims and offenders." Dertil kommer myke effekter på sikt, både for politiet og for forholdet mellom partene i meglingen. "Believe and trust in police officers will become greater in the eyes of the public as time goes by." Én betingelse må uansett være tilstede; praktisk og faglig støtte fra de overordnede i politiet.

Kolbrún Benediktsdóttir foredro om bruk av megling i saker hvor politi er blitt usatt for trusler og fysiske overgrep. Meglingen er frivillig, og er særlig ment for yngre overtredere. Dersom meglingen er vellykket ansees saken som avsluttet. Da vil ikke saken vises på rullebladet. De berørte politifolkene var ganske fornøyde. Andre var i mot, deriblant representanter for politiorganisasjonene. "The offenses is not directed at them personally but at the authorities."

Karin Sten Madsen påpekte at den danske meglingen er et supplement og ikke et alternativ. Hennes to eksempler var forskjellige, og interessante med hensyn til spennevidden i meglingen. Det ene gjaldt en grov voldshandling i en privatbolig. Ofret stilte beredvillig opp og svarte at han ikke ønsket noen erstatning, han hadde tilgitt overgriper. Det andre eksemplet var fra et meglingsmøte med utgangspunkt i en bitter konflikt mellom to familier. Stemningen var spent og uforsonlig. Mødrene sto steilt i mot hverandre. Sønnene gav sitt besyv med, før de ble sendt på gangen, hvor deres småpratning førte til forsoning i egen regi, med tilbakemeldning om at når de to hadde blitt enige, fikk sannelig mødrene enes også.

Nina Raaschou minnet om at det snart vil foreligge en dansk utredning om megling som supplement versus alternativ. Hun tok til ordet for megling som et alternativ, fordi megling som supplement kan føre til at overtreder bare "later som" og spiller for å komme bedre fra den straffen han eller hun er dømt til. Raaschous andre eksempel belyste nettopp det. Overtreder var en ung mann som hadde utsatt en ungpige for seksuell trakassering. I et møte med hennes foreldre beklaget han ordbruken, før han anmodet dem om å trekke anmeldelsen. Han så heller ingen hensikt i å gå i terapi, trakasseringen var jo uansett et engangstilfelle, slik han så det. Foreldrene mente at overgriper hadde en skjult agenda og følte seg lurt, og der sluttet saken som megling betraktet. Dette eksemplet på mislykket megling viser hvor viktig det er med formøter og forberedelser til slike saker.

Annika Snare påpekte at den internasjonale fokuseringen på restorative justice har skiftet fra en "ensidig" vurdering av tilbakefall, som er en meget vanskelig målbar problemstilling, til meglingens betydning for ofret. Spørsmålet er ikke lenger bare "hva som fungerer", men vel så mye "hva som fungerer for hvem." I den forbindelse legges det vekt på å unngå negative virkninger for ofret. De internasjonale erfaringene tyder på at meglingen ikke virker mot sin

hensikt, i den forstand at overtredere er blitt mer kriminell etter å ha vært til megling. Urbefolkningen i Australia er et unntak, noe som er forsøkt forklart med at meglerne rekrutteres fra den hvite middelklassen, med den følge av overgriper føler seg fremmedgjort. En annen internasjonal erfaring er at megling synes å ha størst effekt for alvorlige voldshandlinger, hvilket er ganske annerledes enn hva mange har trodd i forkant. Megling i forbindelse ”offerløs” kriminalitet synes å ha gitt minst uttelling.

Pia Byström la vekt på grundig forhåndssondering før megling, for å få avklart om partene faktisk vil møte, og for å unngå urealistiske forventninger. De aller fleste av dem som er blitt spurt i hennes distrikt har takket ja. Valg av rett megler for rett sak er like viktig. Meglingen har fungert særlig bra for ulike typer ”fornærmende” lovbrudd, men også rimelig bra for mindre vinningslovbrud. Graden av tilbakefall var dobbelt så stort for dem som ikke stilte til megling. Jenter viste mindre tilbakefall enn gutter, men mellom ulike aldersgrupper og enkeltmegling versus gruppemegling var det ingen forskjell.

Pia Slögs og Kaisa Kurikka åpnet med et eksempel på mislykket megling. Saken gjaldt et stormfullt forhold, hvor det antatte ofrets motiv for anmeldelse og megling syntes vikarierende. (Les: forsmådd kjærlighet og revansj.) Et annet eksempel gjaldt megling på sitt beste. Fornærmede var eier av en butikk som var blitt ramponert av noen ungdommer. Eieren var skeptisk i forkant, han trodde ikke at de unge tok saken på alvor. De unge gjorde imidlertid et positivt inntrykk, med den følge at eieren reduserte sitt erstatningskrav, samtidig som partene ordnet opp seg i mellom. ”The parties took care of themselves, the speaking, the reconciliation ... everything.”

Kalmarmodellen, som er utviklet av *Pia Antoni-Noreby* og *Sven Andersson*, skiller seg fra gjengse ordninger i Norge, Danmark og Finland ved at Andersson har sin bakgrunn i politiet. Kalmarmodellen er samarbeidsprosjekt mellom politiet og meglingsråd påpekte *Pia Antoni-Noreby*, som understreket at hun ikke har erfaring som tyder på at politiet som sådan bør overta meglingsvirksomheten. Egnethet beror på den enkelte polititjenestemanns personlighet, men dersom personlig egnethet er til stede vil meglingen kunne tilføres en ekstra dimensjon via politirollen også. Kalmarmeglingen er et frivillig tilbud til personer under 21 år – og særlig mindreårige. Frivillighet og formøter er viktige forutsetninger. Når selve meglingen starter bør man unngå vanskelig håndterbare overraskelser. Like viktig er det at meglerne er klare på *sitt* ansvar, og at de er forpliktet til å melde i fra dersom de blir kjent med ikke - påtalte lovbrudd, som vil kunne føre til fengselstraff i mer enn to år. *Sven Andersson* la vekt på samtalene i forkant, hvor han orienterer om at opplegget er frivillig og forsikrer de unge om at de aktuelle lovbruddene ikke vil bli journalført. Han megler kun i saker som gjelder unge under 15 år, for å unngå å blande rollene som politi og megler. Det er viktig at formøtene ikke oppfattes som en avhørssituasjon. Det skal ikke være noe ”lureavhør”. Særlig innvandrerungdom opplever møtet med politi i meglerrollen som positivt, fordi de blir respektert.

Maritha Jacobsson tok utgangspunkt i sitt forskningsprosjekt om megling i Sverige, som er basert på en kombinasjon av kvantitative og kvalitative metoder. Hennes skille mellom aktive og passive meglere førte til en spontan og interessant diskusjon mellom forsker og praktikere. En utfordring i meglingen kan være at de respektive partenes historier er så forskjellige at de ligger på kollisjonskurs fra starten av. Da er det vanskelig for megler å balansere hensynet til partene, om mulig i det hele tatt.

Ingrid Kjos la til grunn at det nettopp var balansekunstner hun vil være, og det går ikke på om hun er aktiv eller passiv. ”I am using silence as a tool.” Forskjeller mellom personligheter og innstilling er en annen utfordring. Noen er utagerende eller kverulerende, andre tause og tilsynelatende uvitende og uinteresserte. Straffesaker var (interessant nok) lettere å megle enn sivile saker, noe som kan henge sammen med at ofrene i sivile saker ofte ”vil ha noe”, og derfor

bruker konfliktråd i stedet for advokater. Konfliktrådet er jo gratis. Lensmennene er positive til konfliktrådet, og anviser en god del saker.

Det arbeides med en egen seminarrapport, som vil bli publisert elektronisk på www.nsfk.org og i papiirutgave. Tidsskjemaet legger opp til at rapporten vil bli forelagt rådsmedlemmene på rådsmøtet i Reykjavik den 13. mars 2008. For kontaktseminarets faglige innhold henvises det til rapporten.

2.2.4 Arbeidsgruppemøte om restorative justice i København 5. – 6. desember 2008.

Arbeidsgruppemøtet i København om restorative justice har sin foranledning i kontaktseminaret i Reykjavik. Intensjonen var å sammenligne de bildene av restorative justice som ble tegnet på Islandsseminaret med de inntrykkene forskerne har så langt i forskningsprosessen. Følgende deltok i egenskap av NSfK - sponsede forskere: Kolbrún Benediksdóttir (I), Mari-Louise Pabsdorff (N), Karen Paus (N) Annika Snare (D) og Saija Järvinen (F) og Erika Uotila (F). Lise Lotte Rytterbo (S) ble forhindret på grunn av sykdom. Marit Waarum og Per Ole Johansen deltok i egenskap av rådsmedlemmer. Med hensyn til faglig innhold henvises det til rapporten fra Islandsseminaret, og kommende rapporter fra forskergruppen. Forskerne er fortsatt i prosess, det vil ikke være korrekt å konkludere noe faglig på vegne av dem på nåværende tidspunkt. Intensjonen med dette arbeidsgruppemøtet var ikke å innføre noen ny praksis for samarbeidet mellom nordiske forskere og NSfK som bevilgende instans. Det en fordel for begge parter med en viss avstand i tiden mellom søknad og innlevering av forskningsrapport. Betingelsene for seminaret i København var særegne i og med den faglige overføringsverdien av kontaktseminaret på Island. Dertil bidro diskusjonene i København til å sette Islandsseminaret i perspektiv.

2.2.5 Nordisk arbeidsgruppemøte om korrupsjon i Norden. Ålborg 14-15 november 2008.

Arbeidsgruppemøte i Ålborg om korrupsjon i Norden var en oppfølger av møtet i Lund i desember 2007, med to ny - påmeldte fra henholdsvis Island og Finland, slik at samtlige nordiske land var representert. Den islandske representanten ble riktignok forhindret på grunn av ekstraordinære departementale oppgaver i forbindelse med finanskrisen, men i og med at hun hadde sendt oss en artikkel i forkant lot det seg likevel gjøre å presentere hennes bidrag. Det faglige programmet var som følger:

Fredag 14. November:

Margret Sæmundsdóttir (I). **Economic relationship between business activities and politicians: Where to draw the line?**

Minna Viuhko (F). **Cross – border corruption between Finland and Russia (Karelia)**

Lars Bo Langsted (D). **Korrupsjon i Norden; juridiske aspekter.**

Lørdag 15. november 2008:

Jokaim Thelander (S) **Korrupsjon i svensk våpenindustri.**

Per Ole Johansen (N) **Korrupsjon i norske kommuner.**

Avsluttende diskusjon om videre samarbeid.

Margret Sæmundsdóttirs paper er opptakt til et prosjekt om islandske forhold, med referanse til bankprivatiseringen i 1998-2003 og skillet mellom korrupsjon, politisk smartness og kollektive myter om hva som kan ha skjedd.

”My next step is to collect data about the privatization that could indicate that corruption behavior existed and if so, what impact did it have on the economy regarding cost and benefits. Furthermore, to follow the situation today and figure out if the banks had practiced illegally or in a gray area”

Minna Viuhko er i starten av et finsk - russisk prosjekt om korrupsjon i forbindelse med grensepasseringer mellom Finland og Russland. Oppdragsgiver er Heuni. Finske og russiske forskere skal intervju sine respektive tollere og grensevakter om hvordan de ser på korrupsjon, og hvordan de korruperte transaksjonene arter seg. Prosjektet, som vil forholde seg til spennende metodiske utfordringer, kan gi et interessant bilde av to land med meget ulike tradisjoner for korrupsjon.

Lars Bo Langsted, som er juristen i arbeidsgruppen, arbeider med en redegjørelse for nordisk lovgivning vedrørende korrupsjon. Samtlige nordiske land legger vekt på den ”uberettigede fordel” som blir mottaker av bestikkelsen til del, men den nedre grensen for verdien av en slik bestikkelse synes ikke avklart. (Det er mulig denne verdien heller ikke bør avklares, fordi korrupsjon handler om noe mer enn omfanget av en bestikkelse. POJ). I tillegg til den rene juss redegjorde Langsted for aktørtypologien ”aktive” og ”passive” offentlige ansatte, og ”aktive” og ”passive” private ansatte. Korrupsjon har kommet mer inn i nordisk lovgivning etter 2000. OECD-konvensjonene synes å ha vært en pådriver, samt en felles bekymring fra giverland for at økonomisk bistand til u-land kan komme på avveie.

Joakim Thelander har først og fremst sett på Bofors-saken fra 1980-tallet, og dernest det senere salg av den svenske flyet ”Gripen.” Det internasjonale våpenmarkedet handler om meget verdifulle kontakter. Bransjen har et korrumpert image, men på grunn av problem med innsyn er det svært vanskelig å skille mellom korrupsjon, brudd på eksportregler og transaksjoner som er uetiske, men ikke illegale. Thelanders arbeid ligger an til å bli et studium av svensk, politisk samtidshistorie også – i tillegg det rettsvitenskapelige.

Per Ole Johansens prosjekt er norsk hva eksemplene angår, mens tematikken er fellesnordisk. Det kommunale selvstyret har vært et norsk ikon. Erkjennelsen av at det kunne være noe galt i kommunal sammenheng har sittet meget langt inne. Johansens prosjekt tar for seg fire eksempler på kommunal korrupsjon: ”The subculture”; den forholdsvis utbedte korrupsjonen i Oslo kommune på 1970-80 tallet. ”The loners grab and run”; historien om en eiendomssjef i Oslo kommune som svindlet til seg ca 90 mill kroner i løpet av et par år, i samarbeid med noen smørevillige næringsdrivende. ”His own kingdom”; historien om vannverkssjefen i Nedre Romerike som bygde et imperium i løpet av en menneskealder, til glede for mange – seg selv inkludert. ”A family business”; en fersk sak i Bærum kommune, hvor den ansvarlige for vedlikehold av kommunal eiendom satte bort reelle og fiktive oppdrag til firmaer som tilhørte familie og venner. De tre sistnevnte eksemplene er dagsaktuelle. Noen av de norske korruperte har kommet til dekket bord, andre har skapt sine egne, korruperte nisjer i kommunene. Noen har hatt sine egne lukkede selskap, andre har vært del av større nettverk. Prosjektet vil, foruten nordisk teori, drøfte korrupsjonsmodellene til David Putnam, Judith Chubb og Edward Banfield, for det internasjonale perspektivets skyld.

Prosjektgruppen planlegger sitt neste og siste møte i oktober 2009, og en felles publisering ved årsskiftet 2009/2010. Gruppen vil fortsette sitt samarbeid etter 2009, med en mulig utvidelse med en ekstra deltaker fra hvert nordisk land, men det blir en annen sak som det ikke forventes at NSfK skal ta noe administrativt eller økonomisk ansvar for.

2.2.6 The Annual Conference of the European Society of Criminology. Edinburgh 2. – 5, september 2008.

Per Ole Johansen (NSfK) og seniorrådgiver i Oslo politidistrikt Roger Stubberud deltok på årets ESC konferanse hvor de presenterte paperet **Organized crime and legitimate business in Norway**. Paperet, som vil bli publisert i et engelskspråklig tidsskrift under tittelen **A kind of business**, er en oppfølger av NSfKs kontaktseminar på Holmen i november 2007, som handlet om organisert kriminalitet og økonomisk kriminalitet. Stubberud og Johannsen tok utgangspunkt

tre ”idealtyper” av organisert kriminalitet; alkoholsmugling, cannabisplantasjer og organiserte tyverier i regi av østeuropeiske nettverk. Med hensyn til gråsoneperspektivene for de kommende år, ble det konkludert med at det ligger en større utfordring i næringslivets selvkriminalisering og forretningsmenn som supplerer med organisert kriminalitet, enn i de spredte forsøkene til noen kriminelle på å starte tilsynelatende legale firmaer.

2.2.7 Våldets offer – vårt ansvar

Den 3. – 5. mars 2008 deltog jeg i konferensen Våldets offer – vårt ansvar i Helsingfors, den 3. nordiske konferens om viktimologi og brottsofferarbeide. Formålet med disse konferenser er at fremme viktimologisk forskning og øge vores forståelse af det viktimologiske synspunkt indenfor forvaltningen og administrationen af frivillige organisationer med at skabe et forum for spredning af nye forskningsresultater. I konferensen deltager både forskere og praktikere fra alle de nordiske lande og denne gang var der næsten 200 deltagere. På Helsingforskonferensen var der fokuseret på ofre, som er spesielt svage og utsatte, s.s. børn, ældre og handikappede. Konferencen var engelsk og nordiske sprog og de nordiske indlæg var tolkede på engelsk. Konferensen er finanseret af tre finske ministre, d.v.s. justitsministeriet, indenrigsministeriet og social- og sundhedsministeriet, samt NSfK og Nordisk ministerråd.

Der var syv plenumforelæsninger: Freja Ullvestad-Kärki: Violence in public health perspective, Kristin Skjörten: Vold mot eldre som fenomen, David Shannon: The sexual solicitation of children via the Internet. Findings from a multimethod Swedish study, Maria Eriksson: From witness to crime victim? Nordic approaches to children exposed to violence in their family, Jan van Dijk: Nordic Victim Policies and Victim Satisfaction in the framework of EU Law, Ólöf Ásta Farestveit: Barnahus i Island: en modell för att centralisera stödfunktioner og Nils Christie: Ideal victims, and those who are not so ideal.

Derudover var der tre sessioner med paralelle workshops, knapt 30 indlæg. De handlede om børn og unge som ofre, andre særlig utsatte ofre, mishandlede minoriteter, vold og sundhed. Alle de workshops som jeg lyttede til var interessante og informative. Jeg vil især fremhæve én af dem som var meget speciel og godt lavet. Det var et interaktivt sociodrama om vold i hjemmet, med titlen “Not today”. De som stod for den var Minna Järvinen og Satu Hintikka. Der var en dramagruppe, bestående af fire skuespillere som viste os et voldstilfælde i hjemmet. Tilskuerne kunne stille spørgsmål til personerne under presentationen. Dramaet var gennemført to gange, først med manden i parforholdet som voldsmand og så med kvinden som den voldelige. Der blev bl.a. diskuteret om/og på hvilken måde gerningspersonens køn ændrede syn på situationen.

Dette var en fin og interessant konferens, både fagligt og socialt og vel planlagt på alle måder. Konferencerapport med forelæsningerne og indlæggene i workshops er publiceret på netsiden www.victim2008.fi.

Ragnheiður Bragadóttir
Islands universitet.

2.3. Nyhetsbrevet Nordisk Kriminologi

NSfKs nyhetsbrev, *Nordisk Kriminologi*, utkom år 2008 med elleve nummer, samtlige elektroniske. Nyhetsbrevet inneholder bl.a. informasjon fra sekretariatet om NSfKs aktuelle virksomhet, opplysninger om kommende arrangementer i de nordiske land og andre steder, reisebrev og artikler om aktuelle kriminologiske og kriminalpolitiske spørsmål samt nytutkommet

relevant litteratur i de nordiske land. Nyhetsbrevet framstilles ved sekretariatet i samarbeid med kontaktsekretærene. Nyhetsbrevet fins også tilgjengelig on-line på NSfKs nettsted. Nettstedet (www.nsfk.org) er engelskspråklig og oppdateringer gjøres av sekretariatet.

2.4. Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention

Tidsskriftet *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* gis ut av NSfK i samarbeid med de kriminalitetsforebyggende rådene i de nordiske landene, som finansierer omkostningene til forlag og redaktør med halvparten hver. Tidsskriftet er et vitenskapelig, engelskspråklig peer review – tidsskrift og utkommer med to nummer per år. Tidsskriftet er et vitenskapelig, engelskspråklig peer review – tidsskrift og utkommer med to nummer per år og inneholder 6-7 artikler (ca. 112-120 sider) per nummer.

Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention tilbyr nordiske forskere et åpent forum på høyt nivå der de kan få sitt arbeids kritisk vurdert (det er dette aspektet av peer review -systemet som ofte forbigås når man overveier fordeler og ulemper med investeringen) og publisert. I særdeleshet er denne muligheten verdifull for unge forskere som gjennom tidsskriftet kan nå ut med deler av sine avhandlinger i en vitenskapelig meritterende sammenheng. Tidsskriftet kan også ses som et utstillingsvindu for aktuell nordisk kriminologisk forskning for forskere i og utenfor Norden.

I løpet av 2008 ble det utgitt to nummer, med fire artikler i volum 9:1 (84 sider) og syv artikler i volum 9: 2 (135 sider). Dessuten ble det trykket opp et supplement med foredrag fra Stockholm Criminology Symposium 2008. Følgende artikler ble trykket i 2008.

Vol 9 No 1

- Vânia Ceccato – *Expressive Crimes in Post-Socialist States of Estonia, Latvia and Lithuania*
- Elin K. Bye, Ingeborg Rossow – *Is the Impact of Alcohol Consumption on Violence Relative to the Level of Consumption?*
- Noora Ellonen – *Adolescent Delinquency and Social Control in Finnish Schools: A Multilevel Analysis*
- Philip Lalander – *The Role of Ethnicity in a Local Drug Dealer Network*

Vol 9 No 2

- Juha Kääriäinen, Tomi Lintonen, Ahti Laitinen, Joycelyn Pollock – *'The Code of Silence': Are Self-Report Surveys a Viable Means for Studying Police Misconducts?*
- Abby Peterson – *Who 'Owns' the Streets? Ritual Performances of Respect and Authority in Interactions between Young Men and Police Officers*
- Ragnhild Sollund – *Tough Cop-Soft Cop? The Impact of Motivations and Experiences on Police Officers' Approaches to the Public*
- Juha Kääriäinen – *Why do Finns Trust the Police*
- David Shannon – *Online Sexual Grooming in Sweden – Online and Offline Sex Offences Against Children as Described in Swedish Police Data*
- Ragnhild Sollund – *Tested Neutrality: Emotional Challenges in Qualitative Interviews on Homicide and Rape*

- Mirka Smolej, Janne Kivivuori – *Crime News Trends in Finland: A Review of Recent Research*

Vol 9 Supplement No 1

- David L. Olds – *Preventing Child Maltreatment and Crime with Prenatal and Infancy Support of Parents: The Nurse-Family Partnership*
- Allison Liebling – *Incentives and Earned Privileges Revisited: Fairness, Discretion, and the Quality of Prison Life*
- Steffen Zdun – *'Russian' Communities in German Prisons*
- David Shannon, Nina Törnqvist – *Lost in Translation. Discrimination in the Swedish Criminal Justice Process Exemplified Using the Court-Room Experiences of Justice System Professionals*

Den trykte utgaven av journalen har ved utløpet av 2008 113 abonnenter. Dette er en nedgang på tre abonnenter siden 2007. Abonnentene har en god geografisk spredning, flest abonnenter finnes i Europa, men man ser også interesse for journalen fra Nord-Amerika og Oseania.

Tallene for nedlasting av artikler fra journalen har vist en jevn stigning de siste årene. I 2008 vil disse tallene ha vist en ytterligere økning, anslagsvis er det artikler fra journalen lastet ned ca 12000 ganger i løpet av 2008. Sammenlignet med andre samfunnsvitenskapelige og kriminologiske tidsskrifter på samme forlag gjør journalen det også meget godt hva angår antall nedlastede artikler.

NSfK mottok i løpet av sommeren 2008 oppsigelsesbrev fra Det Kriminalpræventive Råd (DK) og Brottsförebyggande rådet (SE) hvor det ble underrettet om at 2008 var siste år de ønsket å støtte journalen økonomisk. NSfK underrettet i svarbrev til Det Kriminalpræventive Råd og Brottsförebyggande rådet om at det foreligger en bindende kontrakt om felles finansiering av journalen mellom de nordiske kriminalitetsforebyggende rådene og NSfK med varighet ut 2009, og at de derfor plikter å betale støtten også for 2009. NSfK har ikke hørt noe fra Det Kriminalpræventive Råd og Brottsförebyggande rådet siden dette, og legger derfor til grunn at de deler NSfKs forståelse av kontrakten.

Redaktør

Tove Pettersson (Sverige) har fungert som redaktør for tidsskriftet.

Advisory board for tidsskriftet

Kauko Aromaa, HEUNI, Finland
 Flemming Balvig, University of Copenhagen, Denmark
 Kjersti Ericsson, University of Oslo, Norway
 Felipe Estrada, Brottsförebyggande rådet, Sweden
 Janne Flyghed, Stockholm University, Sweden
 Lars Holmberg, University of Copenhagen, Denmark
 Päivi Honkatukia, The National Research Institute of Legal Policy, Finland
 Janne Kivivuori, The National Research Institute of Legal Policy, Finland
 Britta Kyvsgaard, Ministry of Justice, Denmark
 Sven-Åke Lindgren, Göteborg University, Sweden
 Ingeborg Rossow, SIRUS, Norway
 Reino Siren, The National Research Institute of Legal Policy, Finland
 Annika Snare, University of Copenhagen, Denmark

Hannu Takala, National Council for Crime Prevention, Finland
Henrik Tham, Stockholm University, Sweden

Forlag

Tidsskriftet utgis - med økonomisk støtte fra NSfK og de kriminalitetsforebyggende rådene i Norden - av forlaget Taylor & Francis. Forlaget mottok 125 000 NOK i publiseringsstøtte i 2008. NSfK har betalt halvparten av dette samt halvparten av redaktørens lønn og reiseutgifter på til sammen 119 539 NOK (inkl.sosiale avgifter) og halvparten av redaktørens reisekostnader. På rådsmøtet ble det besluttet å lage et supplement med papers fra Stockholmssymposiet 2008. NSfK dekket i sin helhet kostnaden 69 814 NOK (forlagsstøtte, lønn og sosiale avgifter) for dette.

2.5 Bibliografi -"Bibliography of Nordic Criminology"

På rådsmøtet i Oslo i mars ble det invitert til diskusjoner om bibliografiens framtid. Sekretariatsleder Per Ole Johansen viste til at det var liten framgang i antallet registreringer og at det til dels var store mangler i enkelte land. Antallet registreringer var også ujevnt mellom landene. Det ble også gitt uttrykk for en oppfatning om at de nasjonale bibliotekarene hadde liten tid til disse registreringene. Johansen stilte også spørsmål ved om denne databasen hadde overlevd seg selv i forhold til andre biblioteksdata-baser. I den etterfølgende diskusjonen ble det fra norsk og svensk side ble det ytret et ønske om at bibliografien skulle nedlegges. Danskene ønsket ytterligere betenkningstid, mens islendingene ønsket at bibliografien skulle bestå fordi de hadde inntrykk av at den ble brukt i relativt sett større utstrekning på Island enn i øvrige nordiske land. De finske rådsmedlemmene inntok en avventende holdning. Det ble ikke fattet vedtak om bibliografien skulle legges ned eller opprettholdes, denne ble utsatt til et eventuelt ekstraordinært rådsmøte i Forssa eller en beslutning per capsulam.

På det ekstraordinære rådsmøtet i Forssa i mai ble nedleggelse av bibliografien besluttet. Per 31.12.2008 er det ikke lenger mulig å registrere nye titler i databasen, men det er bestemt at den skal være tilgjengelig og søkbar ut 2009. Det er også bestemt at det skal legges ut lenker til de ulike lands nasjonale bibliotekssøkedatabaser på NSfKs hjemmesider.

2.6 Nordiske komparative prosjekter

2.6.1 Voldshendelser i konfliktråd

Restorative justice i Norden

NSfKs arbeid med, og støtte til forskning om *restorative justice* i 2008 har bestått av fire prosjekter:

1. Seniorrådgiver Karen Paus' prosjekt om meglingsordninger, og respektive regelverk i de nordiske land.
2. Kontaktseminaret om restorative justice i Reykjavik 31. oktober – 2. november 2008 og workshop om samme i København 5. – 6. desember 2008.
3. Kolbrún Benediktsdóttirs prosjekt om restorative justice på Island.
4. "Voldshendelser i konfliktråd" - et nordisk samarbeidsprosjekt.

Utredningen til Karen Paus og innleggene på kontaktseminaret i Reykjavik er trykket i en egen rapport, som er lagt ut på NSfKs hjemmeside. Kolbrún Benediktsdóttirs prosjekt er omtalt i herværende årsmelding og i rapporten fra kontaktseminaret, og vil dertil bli presentert i en selvstendig islandsk rapport. Den islandske ordningen er forskjellig fra de øvrige nordiske land, i og med at politiet står for meglingen. Det er en av grunnene til at rapporten vil bli publisert som et selvstendig arbeid.

Samarbeidsprosjektet ”voldshendelser i konfliktråd” har tatt utgangspunkt i Finland, Norge og Sverige med et sideblikk på Danmark, hvor Annika Snare og Anita Rönneling, fra henholdsvis Universitetet i København og Det kriminalpræventive råd er referansepersoner. Prosjektgruppen består av Marie-Louise Pabsdorff (N), Lise-Lotte Rytterbro (S), Saija Järvinen (F) og Erika Uotila (F). Studiet bygger først og fremst på observasjon av megling i voldssaker, og dertil intervjuer med meglere og personer som har vært til megling. Prosjektgruppen har vært spesielt interessert i den sosiale interaksjonen under megling, med fokus på dialogen mellom partene, og de ulike parter og meglere.

Hvilken rolle har megler for de forklaringsmåter som utvikles? Hvilke forklaringer på konflikten eller lovbruddet ”produseres” under megling? Hva preger partenes fortelling om hva som har skjedd? Hvorom tentativt kan sies:

Betydningen av meglers iscenesettelse av meglingen.

De fleste som møter til megling er uten erfaring med megling og rettsvesenet for øvrig. Måten meglere innleder meglingsmøtet på og de forklaringene som vedkommende gir om hva meglingen dreier seg om, er avgjørende for utfallet av meglingen. Meglers egenforståelse av hva megling er, er derfor en aktuell problemstilling.

Megling som en arena for ”face - work” og bruken av accounts under megling.

Partene i meglingen var svært opptatt av konfliktenes opprinnelse og kontekst, og trakk inn faktorer som tid og sted, og andre personer som hadde en direkte eller indirekte innvirkning på situasjonen. Det kan tolkes som verdighetsarbeid og et forsøk på å redde ansikt. Det vil si at konfliktene vil kunne forklare som et resultat av flere sammenfallende faktorer, og ikke som en følge den påklagedes onde hensikter og vilje. Det kan også tolkes som en form for normalisering, og distansering fra identiteten som lovbrøyer.

Kulturelle forestillinger om konflikter og lovbrudd.

Prosjektgruppen har observert en tendens til at det inntrufne rekapituleres ut fra kulturelle forestillinger om konflikt og lovbrudd. Det gjaldt særlig betydningen av alkohol og jobbrelatert stress, som syntes å ha en stor gjennomslagskraft i meglings situasjonen.

Det reiser i neste omgang et spørsmål om hvordan årsaker til konflikter og lovbrudd forstås kulturelt og sosialt, og hva de sier om samfunnet.

Prosjektgruppen har to rapporter under utarbeidelse, en felles engelskspråklig artikkel som vil bli sendt til peer review i slutten mars d.å. og en nordisk rapport som vil bli stilet til NSfK.

2.6.2 Prosjekt: Befolkningens retsbevidsthed – i nordisk perspektiv

Prosjektets baggrund

Befolkningens retsbevidsthed, ikke minst med henblik på synet på straf, er et centralt kriminalpolitisk og kriminologisk tema. Til trods for emnets centrale kriminalpolitiske og kriminologiske relevans, er det ikke meget utforsket her i Norden. Der findes dog mange

opinionsundersøgelser, der på det generelle plan giver et billede af befolkningens holdninger til straf, samt med en del andre undersøgelser.

Problemet ved mange af disse undersøgelser er, at de ikke nødvendigvis siger noget om befolkningens reale holdninger. Hvordan befolkningen reelt mener der bør straffes i sager, når der alle de oplysninger og beskrivelser, som man i øvrigt mener bør indgå i grundlaget for at finde den rette straf. Dette er vigtigt med hensyn af at vi bor i et demokratisk samfund, hvor loven og dens håndhævelse bør genspejle borgernes retsbevidsthed.

*

I 2006 foranstaltede Advokatsamfundet i Danmark en omfattende undersøgelse (Danskernes syn på straf), der på et begrænset område forsøgte at belyse befolkningens reale syn på straf. Flemming Balvig var ansvarlig for denne projekt.

I fortsættelse af denne danske undersøgelse har den nordiske arbejdsgruppe, som for nylig har modtaget en støtte fra NSfK til at undersøge straf i Norden, bestemt at gennemføre undersøgelser svarende til den danske undersøgelse fra 2006 i de enkelte fem nordiske lande. Arbejdsgruppen består af følgende personer: Leif Petter Olaussen (Norge), Henrik Tham (Sverige), Janne Kivivuori (Finland), Flemming Balvig (Danmark) og Helgi Gunnlaugsson (Island). Omkostnaden af den danske del bliver dækket af det danske justitsministeriet, men andre lande bliver dækket af NSfK.

Arbejdsgruppen er enige om at den tilsvarende nordiske undersøgelse bliver gennemført, men nu vedrørende alvorligere sager, dvs sager der efter gældende retspraksis resulterer i en længerevarende ubetinget frihedsstraf. Disse sager afgrænses som sager, der efter gældende praksis i typisk resulterer i en ubetinget frihedsstraf på 12 måneder eller derover.

Målet med projektet er at gennemføre en undersøgelse i Norden, der indholdsmæssigt drejer sig om alvorligere sager, men som metodisk set foretages på den samme måde som undersøgelsen i Danmark:

1. En repræsentativ befolkningsundersøgelse, der via telefoninterviews, stiller befolkningen over for nogle generelle spørgsmål til straf.
2. En repræsentativ befolkningsundersøgelse, gennemført via postspørgeskemaer. Her anmodes befolkningen om at tage stilling til, hvordan de mener, der bør straffes i otte konkret beskrevne sager.
3. En repræsentativ fokusgruppeundersøgelse, hvor „dommerpaneler“ anmodes om at tage stilling til hvordan de mener det bør straffes i de enkelte sager.

Ud fra typicitets-kriteriet er sagerne (ialt otte) i undersøgelserne sæt frem af gruppen vedrørende følgende brottstyper:

- Alvorlig narkotikasag (salg af narkotika)
- Alvorlig røverisag (af en kiosk eller tankstation)
- Alvorlig voldssag
- Alvorlige seksualforbrydelser (voldtægt og/eller en incestsag)

I de siste uger af 2008, og i begyndelsen af 2009, har arbejdsgruppen arbejdet på et fælles forslag til spørgeskema; cases, svarkategorier og hvilke dimensioner skal anvendes i personbeskrivelserne af enkelte cases. Hovedtanken er at bevare centrale sammenligningsmuligheder mellem de enkelte Nordiske lande.

Tidsplan:

I første halv året af 2009 skal projektet gå ud på tender i Sverige, Norge og Finland og bliver det forberedt af Leif Petter Olaussen, samt med hjælp af Oslo universitet. Tender behøves ikke i Island og Danmark. I Danmark skal projektet udføres af samme institutter som tidligere og i Island af den sociale forsknings institut på Islands universitet.

Vores plan er at undersøgelsen skal gennemføres i 2009. Alle lande vil deltage i befolkningsundersøgelsen, men på dette tidspunkt er det ikke klart om alle kan anvende fokusgruppemøderne. Afrapportering og fælles nordisk rapport er planlagt i første delen af 2010.

Helgi Gunnlaugsson,
Professor i sociologi

2.6.3 Det nordiske voldsprosjektet - Tiltak for voldsutsatte minoritetskvinner

Det nordiske voldsprosjektet, som mottok 1 mill danske kroner i støtte fra Nordisk Ministerråd i 2006, ble avsluttet våren 2008 for NSfKs del. Ansvar for det nordiske prosjektet ble fordelt mellom de nordiske landene, som overtok hver sine spesifikke oppgaver. NSfKs mandat var å se nærmere på tiltak for voldsutsatte minoritetskvinner i samarbeid med Det kriminalitetsforebyggende Råd i Norge, representert ved direktør Erik Nadheim. Utgangspunktet for det norske bidraget var et seminar i Oslo i oktober 2007 for nordiske krisesentre, jamfør NSfK sin årsmelding for 2007. Dessuten engasjerte vi rettssosiologen Solveig Laugerud for å skrive en underlagsrapport om tiltak for voldsutsatte minoritetskvinner, basert på erfaringer fra samtlige nordiske land. Seminarreferatene og underlagsmaterialet til Laugerud ble deretter bearbeidet og skrevet ut av Erik Nadheim (KRÅD) og Per Ole Johansen (NSfK), i to versjoner. Den første versjonen, på ca 40 sider, består av to deler; referatet fra seminaret i Oslo oktober 2007 slik avtalen var og ekstrareporten *Noen nordiske tiltak for voldsutsatte minoritetskvinner*. Den ble sendt til det finske kriminalitetsforebyggende råd, som står for den nordiske koordineringen, på forsommeren 2008. Deretter ble det gitt beskjed fra de finske ansvarlige om at bidragene fra de respektive nordiske land måtte omarbeides til en kortversjon på 20 sider, til den samlingsrapporten som skal sendes til Nordisk Ministerråd. Det ble samtidig gitt beskjed om at vi ikke burde gi ut den førstnevnte norske rapporten (som er mer omfattende) før fellesrapporten var oversendt Nordisk ministerråd. Den særskilte norske rapporten ligger klar til trykking, og vil komme i et opplag på 1500, når finnene har oversendt fellesrapporten, som i følge de siste meldingene vil finne sted i mars 2009.

Som påpekt i årsrapporten for 2006 representerte det nordiske fellesprosjektet en viss utfordring for det norske sekretariat som overtok ledelsen av NSfK i januar 2007. Konseptet var ganske optimistisk allerede i utgangspunktet. Dessuten arbeidet ikke de opprinnelige ansvarlige med prosjektet i det omfanget i 2006 som var forutsatt, med den følge at det ble knapt om tid for dem som måtte overta i 2007. Takk for et utmerket samarbeid med Det Kriminalitetsforebyggende Råd (KRÅD) har det likevel latt seg gjøre å fullføre vårt delprosjekt som forutsatt, samt lage en ekstrareport dertil. Når det gjelder en mer utfyllende faglig oppsummering henvises det til årsrapporten for 2007, og til det norske bidraget til den nordiske fellesrapporten og den frittstående rapporten som vil bli publisert straks deretter. Sett i ettertid - med få ord - vil vi likevel fremheve følgende:

Oppfølgingstiltak, med hensyn til bolig, sikkerhet, yrkesliv, språkopplæring og nettverksbygging for minoritetskvinner når de forlater krisesentrene synes definitivt å være den største og vanskeligste utfordringen. Et tettere samarbeid med innvandrersorganisasjoner og

etniske minoritetsmiljøer er en av flere viktige sider ved denne oppfølgingen, og dertil et must for å forhindre at hjelpetiltakene oppfattes som kulturelt formynderiske.

2.7 For øvrig

Som tidligere år bidro NSfK også i 2008 med 50 000 DKK i publiseringsstøtte til Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab (NTfK).

3. Resultat år 2008

3.1 Kommentar til resultatregnskap for 2008.

I forbindelse med rådets behandling av støtte til nordisk kriminologisk forskning, ble det på rådsmøtet i Oslo 10-11 mars 2008 og det ekstraordinære rådsmøtet i Forssa den 6. mars s.å. besluttet i gi kr 1 150 000 i støtte til prosjektet ”Holdninger til straff i Norden.”

Prosjektet ble gitt status som NSfK prosjekt. Rådsmedlem Helgi Gunnlaugson er NSfKs representant i prosjektgruppen, og den som svarer for prosjektet overfor rådet.

Den opprinnelige planen var å opprette en egen konto for dette prosjektet i en islandsk bank, og deretter overføre bevilgningen. Bankkrisen på Island førte til at sekretariatet valgte en annen løsning. I stedet for en islandsk bank ble det opprettet en egen prosjektkonto i den norske banken Cultura hvor prosjektmidlene beror i påvente av kommende utbetalinger.

Gunnlaugsson har disposisjonsrett, men er ikke oppført som personlig kontoinnehaver, noe som ville gitt ham visse problemstillinger i forhold til islandske skattemyndigheter. Det er grunnen til at kontoen står i NSfKs navn, inntil videre.

Reelt overskudd på NSfKs budsjett ved overgangen til 2009 er derfor som følger:

Kr 300 000 NOK som i henhold til rådsmøtevedtak den 11. mars 2008 er holdt tilbake for evaluering av NSfK.

Kr 128 000 NOK, som er midler som sekretariatet ikke har brukt i 2008, men trenger som en reserve i påvente av inneværende årets bevilgninger.

Morten Nilsen

Sekretariatsleder
19.2.2009

NORDISK SAMARBEIDSRÅD FOR KRIMINOLOGI (NSfK)

RESULTATREGNSKAP 01.01.-31.12

	Note	2008 NOK	2008 EUR	BUDSJETT NOK
Statsbidrag 2008		3 175 616	386 027	3 282 481
Tilbakebetalt forskningsstøtte 2007		2 554	310	0
Sum inntekt		3 178 170	386 338	3 282 481
Lønn (sekretariatsleder og ekstrahjelp)		518 796	63 065	520 000
Honorar (kontaktsekretærer og rådsleder)		136 008	16 533	134 000
Kontorutgifter		96 516	11 732	130 000
Rådsmøte		69 744	8 478	70 000
Forskerseminar		223 264	27 140	330 000
Kontaktseminar om restorative justice		149 967	18 230	140 000
Reisestøtte		98 742	12 003	170 000
Forskningsstøtte		1 024 347	124 520	2 150 000
Bibliografi		23 241	2 825	80 000
Journal of Scandinavian Studies (inkl supplement)		330 250	40 145	230 000
Nyhetsbrevet Nordisk kriminologi		6 465	786	10 000
Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab		56 616	6 882	60 000
Øvrig seminar- og møtevirksomhet for råds og sekretariatsleder		54 985	6 684	50 000
NSfK forskningsprosjekt om økonomisk kriminalitet, org og korrupsjon		135 118	16 425	130 000
Arbeidsgruppemøte om nordisk korrupsjon		22 810	2 773	20 000
Arbeidsgruppemøte om nordisk økonomisk kriminalitet		47 059	5 720	30 000
Nordisk voldsprosjekt		150 000	18 234	150 000
Redaktør rapport nordisk voldsprosjekt		20 000	2 431	20 000
NSfK forskningsprosjekt		256 342	31 161	300 000
Utredning om konfliktråd i norden		54 133	6 580	80 000
Sum driftskostnad		3 474 404	422 348	4 804 000
Driftsresultat		-296 234	-36 010	-1 521 519
Finansinntekter		-68 250	-8 296	0
Finanskostnader		197	24	0
Netto finans		-68 053	-8 273	0
Årsresultat		-228 180	-27 738	-1 521 519

Omregningskurs NOK/EUR 8,2264 = gjennomsnitt 2008

NORDISK SAMARBEIDSRÅD FOR KRIMINOLOGI (NSFK)

BALANSE PR. 31.12

EIENDELER	Note	NOK	EUR
		2008	2008
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre fordringer		0	0
Sum fordringer		0	0
Bankinnskudd, kontanter o.l.	1	1 781 312	216 536
Sum omløpsmidler		<u>1 781 312</u>	<u>216 536</u>
Sum eiendeler		<u>1 781 312</u>	<u>216 536</u>
 EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Egenkapital			
Akkumulert overskudd (2007)		-1 912 646	-232 501
Årets underskudd (2008)		228 180	27 738
Sum egenkapital (overføres 2009)		<u>-1 684 466</u>	<u>-204 763</u>
Sum egenkapital		<u>-1 684 466</u>	<u>-204 763</u>
GJELD			
Kortsiktig gjeld			
Forskudd statsbidrag 2009		42 672	5 187
Påløpne kostnader journalen		47 800	5 811
Skyldig forskuddstrekk		5 065	616
Arbeidsgiveravgift		1 309	159
Sum kortsiktig gjeld		<u>96 846</u>	<u>11 773</u>
Sum gjeld		<u>96 846</u>	<u>11 773</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>-1 781 312</u>	<u>-216 536</u>

Oslo, 12. februar 2009

Morten Nilsen
sekretariatsleder

Per Ole Johansen
rådsleder

NORDISK SAMARBEIDSRÅD FOR KRIMINOLOGI (NSFK)
NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2008

Regnskapsprinsipper

Inntekter og kostnader:

Inntekter og kostnader bokføres i den periode da inntekten er opptjent/kostnaden er påløpt (regnskapsprinsippet).

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld:

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som knytter seg til den løpende drift.

Fordringer er klassifisert som omløpsmidler når det er avtalt eller forutsatt at fordringen skal innfris innen et år.

Kortsiktige fordringer føres i balansen etter fradrag for avsetninger til dekning av påregnelige tap.

Note 1 Bankinnskudd

Innskudd bundne skattetrekkmidler utgjør kr. 21.301,-.

Til Rådsmøtet i Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi

Revisjonsberetning for 2008

Jeg har revidert årsregnskapet for Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi for regnskapsåret 2008, som viser et underskudd på kr. 228.180,-. Årsregnskapet består av resultatregnskap og balanse med noter. Regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet er avgitt av Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi's sekretariat. Min oppgave er å uttale meg om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Jeg har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den Norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at jeg planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlig regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av rådets formuesforvaltning og regnskaps- og intern-kontrollsystemer. Jeg mener at min revisjon gir et forsvarlig grunnlag for min uttalelse.

Jeg mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av Nordisk Samarbeidsråd for Kriminologi økonomiske stilling 31. desember 2008 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge
- Sekretariatet har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge

Oslo, den 13. februar 2009

Hanne C. Strømberg
statsautorisert revisor